

సంచిత గతి

కా రి బాం బి... కట్టి స్త్రీని పుట్టించి యిది సాధకము.
 సంఘదుర్కారం సంఘసంహారమునకు మార్గ మింక నున్నదిగానీ,
 అందరూ జరిగిపోయినట్లుగా నీల రి... నా ప్లేజ్ పేజీ...
 పంపుచు నీ కావ్యాన్ని... 1 క్రితమునకు విధి, మదరాసు

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన

126

(రిజిస్టరు
కాబడినది.)

ఆటో దిజిల్ మోటార్.

(రిజిస్టరు
కాబడినది.)

చప్పటికాలపురుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరముగ నువాసనగలది.
అల్పమైనదాని, సారాముగాని, చేర్చబడకయే నిర్దమ
జేయబడిన కేవల పుష్పసారము.
నీ మువాలవై కొన్ని బిందువులు చిహ్నకరించినచో, మనోహరముగ
నువాసన నిస్తులవలయును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న సైజు (అర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు 0-8-0
మధ్యమ సైజు 1-డ్రాం	" " 0-12-0
పెద్ద సైజు 2 "	" " 1-4-0
వెల్డ సైజు 4 " తక్ 1/2 బెన్సు "	" " 2-0-0

వి. వి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిపాత్రులను దొరకును. దీనికి
ఆ నేకమగు నకలు పెండ్లి కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై
క, కార్డుపైన ఆటో దిజిల్ మోటార్ అను పేరును పరిశీలించును ఈ ఆటో
దిజిల్ మోటార్ కు సులభములను పరిశీలించుచు గోరువారి దిగునవారి
ప్రాసినచో ఆటో కార్డులను నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోపానములు: ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రెస్ లును కమిక్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి.
నువాసన సోపానము: మెహతా పుస్తకాల్లం, నైవాళి బాదామి, నువాసన

సమకాలికాభిప్రాయములు.

సామ్రాజ్యకాననసభలో

సంస్కరణనివేదిక చర్చ

రాష్ట్రీయ కాననసభయందు నిలచి కాల్ కనుమున
సామ్రాజ్యకాననసభలో కూడ రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి
చర్చ జరుగునని తెలియుచున్నది. అట్టి సందర్భమున గాని బొంబాయి
రేల్వే నాథులైన గా రీవిషయమున మొకటి రాష్ట్రమున నతితొంది
రగా ప్రతిపాదించుటకు గతు చేయియో యూహించుట దుష్ట
రము. కాని ప్రాముఖ్యత నందిన యిట్టి విషయములలో సత్యము
భారతదేశాభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించుచుండే నని ఆంగ్లేయులు
అనుహించుట వర్తింపక పోయినయెడల నాతికు నులెం
ద్రనాథులైన గాదని మాట తెలియును. వారి అనుగ్రహము
ను సంపాదించుట కనువగు నెట్టి అవకాశమును తనజన్మమున
నతికు జారవిడిచి యెరుగడు. తన యావనమును స్వాతంత్ర్య
మును గూర్చి బహుత్వముగ మాటలాడుచు, "మాతా పితృ
గ్రమ్ములు వారిపాదాక్రాంతయై యున్నదని" యితడు పలుకు
చుండెను. ఆకాలమున నతికు భారతదేశమాజినీవలె గన్నట్లు
యందెను. కాదు, మాజినీ, గాంధీ, పిమ్, హంస్య, కొ
నూరు, వాషింగ్టన్, గురుగోవిందు, జాన్స్ రాజీ వీరందరును
కట్టుగట్టుకొని యాతని రూపమున మూర్తి భవించిరా అనుగట్టు
అగ పడుచుండెను. ప్రతివిషయమునను ప్రభుత్వమువారిని ప్రతి
ఘటించుచు నతికు ప్రజామానసముల నాకర్షించుచుండెను.
కాని, యాతనికంటెను హిందూదేశమున శ్రీచక్రవర్తికి శాశ్వత
ప్రతినిధులు బహులుండే యాతని పేరుకంటె ప్రోసి చేసిరి. కావున
మనమిత్రుడు అధికారానుగ్రహము సంపాదించి, నిరంకుశాధి
కారప్రతినిధుల సహాయము బడసిన సమావేశములయందు దుష్ట
సింయిట పుంచిదని గ్రహించెను. ఇట్టి చర్యలు పరిశీలన మూల
మున నాతడవలంబించవలసి వచ్చెను. ప్రజామానసముల పై
నీతిని ఆకర్షణశక్తి నశించినది. ఈతడు వారి నాయక స్థానమును
గోల్పోయెను. ఈ కాలమున నాతికు ప్రజామానసములయందు
దొక్కదానిలోనైన నుపన్యసింప సాహసించజాలడు. బొంబాయి
యిలో జరిగిన కాంగ్రెసుసభలోగాని, విషయనిర్ణయసంఘ
మునగాని యొకవక్తయైనను దేశీయ నాయకులు తలపెట్టదాయె.
ఈతనిగూర్చి రహస్యముగ నైన నెవరును తెలిసికొన నిష్క్రమింప
రైరి. పునానగరమున మొకచిత్రము జరిగింది. ఇందుమించు
అయిదువేలమంది ప్రేక్షకులు గల యొకమహాసభయందు దొక
వక్త నురేంద్రనాథుని నాయకుని పేర్కొనెను. ఆరమానము
లకు పూర్వము కరతాళధ్వనులలో నాహ్వనింపబడు నాయ మి
ప్పు డొకయుత్సాహచిహ్నమునైన నుద్ధరింప జేయ శిశుపోయి
నది. పాప మీ "వర్జిత నాయకు"నినై నుపన్యాసకుడు జాలి
గొని, యాతికు పూర్వ మొనర్చిన సేవలైనను
గౌరవము జూప వలసినదని సభ్యులను హెచ్చరించెను.
అంతట కరతాళధ్వనులు చెలరేగినవి. ప్రస్తుత ప్రజాపిత
తనమున నీతికు నాయమాత్రానభిప్రాయములు కీవిషయ
మున ప్రబలనిదర్శనము.

ఈతనికి నిరంకుశాధికారసహాయ మొక యున్నను,
తాను గోల్పోయిన నాయకత్వము మరల లభింపజాలదు.
ఈతడధికారాభిప్రాయప్రతినిధి యాయెను. ఈతని ప్రాతరాజ
కీయమిత్రు లెల్లరును ఈతని విడిచివేసిరి. కాంగ్రెసుమండి
చీలిపోవలసినదని యాతికు నుదరాను రాష్ట్రవాసులను
హెచ్చరించెను; కాని ఈతనిమాట లాలకించువా రెవరును
అచ్చట లేరైరి. ఈతడు వీహరు రాష్ట్రవాసులను ప్రోత్సహి
పరచెను. ఇందులకు 'సచ్చిదానందసింహ'గా రెట్టి ప్రత్యుత్తర
మిచ్చిలో మనకే తెలియును. ఈతడు సంయుక్తరాష్ట్రవా
లను ప్రేరేపించెను; పండిత మదనమోహను డీకిని నాశ్వరము
లను పెడచెవిని పెట్టెను. మహామృదాబాదు రాజాగారిని
మరల్పవలెనని ఈతడు చేసిన ప్రయత్నముల కెట్టికెట్టి పట్టినదో
ప్రపంచమునకే తెలియును. రాజాగారు భాంబాయికి పోయి,
కాంగ్రెసుసభకు విచ్చేసి యీ సంస్కరణమున హిందూ
మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును భద్రముగ నుంచెను.
కాంగ్రెసు-వీరులు ప్రధానవిషయములలో అన్యోన్య సహ
యమునరచ్చుకొని కృషిసలిపినది. కాంగ్రెసుసభయూ, మస్లిము
సమితియు రాజ్యాంగసంస్కరణములు "అసంతృప్తికరములు
గను, ఆకాభంగకాయకములుగను" నున్నదని యేకగ్రీవముగ
నంగీకరించి, ప్రధానవిషయములలో సమరణులశేషయే అంగీకృ
తముకావని నుడివియుండగా, నవి అగస్త్య 20వ తేదీ ప్రకట
నానుగణ్యముగనుండి, బాధ్యతాముతప్రభుత్వమునకు వాస్త
వాంతరములుగ నున్నవి దెన్ది గారు కాననసభలో ప్రతిపా

The Glory of a Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a direct use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Pier's Principle of Hypo-aemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U.S.A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning thi Andhra Patika to thi [669]
Frectruss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Batala (Punjab) India.

కుంతలైక్ వాసనలైలుము.

కుంతలైక్ తలచునెను గురించి నువ్వ
నిర్దు పురుషులగు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు
మున్నగువారంతగ పొగడినవాలులను మీరు
మాచినచో వాళ్లు ప్రాసినందులకు మీరు
ఆశ్చర్యమును తప్పక పొందుదురు. వెంట్రుక
స్థానములను బలపరచి తిరుగమొలక తెల్లించు
చును. ఎప్పుడయినా నిండు జుట్టుకలిగి
సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్
మీకు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్ప
కుండగ మీరుండగలరా? మీకుంత
లైక్ ను నానెను లెందు మానములందీ
వాడు చున్నారను. మా బంధువులలో
కొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు
రాలిపోవుచునే వ్యసనపడుచున్నాడు. ఒక
నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు
మరల పూర్తిగ పెరిగినది. చుంచి నువాసన
గుడ కలది. నాను రాసికొనినవీరక కూడ
పోజాలరు. చదవాను రాజధాని స్థాయి
కాజుకోర్క ప్రధాన న్యాయాధికారి (చీఫ్
జడ్జి) సి. కృష్ణక (ఆహ్వానము) భారత అటొ
లాగా రిట్లు ప్రాసించున్నారు:

నేను మీ తలచునెను పరిచయద్రవ్యము వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల
ప్రశంసమైనవి కొక్కి చెప్పగలను.
మదరాసు ఎగ్జిజిక్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావు గారిట్లు ప్రాసించిరి:— (1299)
ఇట్టి పరిచయద్రవ్యములు భారతీయులచే నేడు సచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి
ఉత్సాహము తెల్లనగుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
సలు ఏజన్సీ పరతులు మున్నగువాటిని కోరుచారు, మదరాసు, తంజుకెట్టి వీధిలో నున్న మా సోలు ఏజంటులు
కే. ఎం. వి. అయ్యరు లందు కంపెనీవారికి ప్రాసించవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

దిండిన తీర్మానమున కెట్టి విలువయుండగలదు? ఒక పక్షమున కాంగ్రెసు-శిగులకును రెండవపక్షమున సామ్రాజ్యవాదమునకును నిట్టి అభిప్రాయభేద ముండుటవలన నీ సభకు తగిన ప్రాతినిధ్యము లేదనియు సభానిర్మాణమున సంపూర్ణముగ మార్పుల గావించ వలెననియు తెల్లముకాగలదు.

కాని, యాతీర్మాన మంగీకృతమైనను, మురేంద్రస్వామి నీ తీర్మానమును నడచి అనేక ప్రతిపాదనలు వాసనపరచి యంత బయలుదేరినవి. మూలవ్య, అయ్యంగారు, పటేం, కపర్దే, చందా, శర్మ, జిన్నా, అబ్దుల్ రహీము, కుమారుగార్లు, ఈవిధానము బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు వాస్తవాంతరముగనుండునను బెజ్జీగారి అభిప్రాయమును ఖండించిరి. ఇని వరకు ప్రజాక్షేమాభిలాషిగ వర్తించిన యానుప్రసిద్ధన క్తయంతకు పూర్వము ప్రజాప్రతినిధులు కారని తాను ఖండించిన రాజులయొక్కయు, విరుదులుగడించినవారియొక్కయు సహాయమునై నాధారపడవలసి వచ్చెను. తరుణమునకు తగినట్లు వర్తించు రాజనీతిజ్ఞులవలెనే యాతడును తుదకు తనకత్రు సమాహమును వృద్ధిచేసికొనుండెను. ఈ విధముగ ప్రజల విశ్వాసమును గోల్పోయి, తనజీవితాంతమున బాలునురేంద్ర స్వామిని అధికారానుగ్రహము నానింప వలసివచ్చెను. ఈ మధ్య నతడు వైవిధ్యము కల్పించుకొని దక్కాలో నుపన్యసింప బోయినపుడు, యాతని నావ్యసించుటకు మేజిస్ట్రేటుదక్క, అచ్చటి నాయకు లెవరును యాతని నావ్యసించుటకు రారైరి. పతితుడైన యీ జేతభిక్షుని, యీ నాయకుని గాంచినప్పుడు మాట చాలి యగుచున్నది. — “అమృతబజారు పత్రిక”.

స్వదేశ బిస్కత్తులు.

స్వదేశీయము రుచికరము బలకరము. ఆంధ్రదేశమున ఆంధ్రులకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడినవి. చక్కెరని పాను 1-కి రు. 0-10-0 చప్పనివి పిల్లలకు కోగుల కుపయోగించునవి పాను 0-12-0 అల్లంవి పాను 1-కి 0-12-0 బాదంవి పాను 1-కి 0-14-0 వాముని పాను 1-కి 0-10-0 మాదిరి కావలయునని కోరినయెడల విదురకములు కలిపి, 1 పాను బిస్కత్తులు రు. 1-8-0 లకు పి. పి. గా పంపబడును. మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కమీషను ఇవ్వబడును. ఆంధ్రా తపాలబిల్డర్లను పంపినవారికి క్యాటలాగు పంపబడును. స్వదేశ సామానుల అంగడి 1:07 నెం. 25, రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

బాలురే విరులు

విజయనగరరాజుల కథలు 0-3-4 చిత్రాధరరాజుల కథలు 0-4-4 దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు 0-4-4 గోల్కొండ నవాబుల కథలు 0-2-4 ఈ చరిత్రలచే మన బాలురు పిల్లలగుదురు. 839 మానేజరు, కలాభివర్ధని, రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

ఆత్మజీజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి వ్యక్తియును సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచిర్మితమునైన చక్కని గ్రంథము. మొదట 0-8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుకాట్టు 212, మదరాసు.

నీటిపన్ను వృద్ధిచేయు యత్నము.

రైతుల యభిప్రాయములు.

I ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, మొట్టమొదటి చినవేంకయ్య చాదరిగారి ఆది పత్రికనుండి కృష్ణజిల్లా కోవెల వెన్నునందు నీటితీరున ప్రకటనను యోచించుట కోకసభ గావించబడెను. అందు నీటితీరున హెచ్చించుటకు గురించి దొరతనమువారు యోచించబ్రయుత్పించుట అక్రమము, ననాలిచనీయము అనియుదానినిగూర్చి దొరతనమువారు తేయయోచనలు నిలుపుజేయవలయు ననియు తేలియెడల రైతులలో నకాంతి ప్రబలుననియు సభయందు తీర్మానింపబడెను.

కోవెల వెన్ను.

ఒకరు.

II

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, భీమవరము తాలూకా కుముదవల్లియందు 9వ తేదీన 60 మంది రైతులు సభచేసి ఇదివరకె పన్నుల భారముతో క్రుంగియున్న రైతుల స్థితిగతులను దూరమొనరించక వదరాను దొరతనమువారు నీటిపన్నులను తిరిగి యివ్వను బాన్దీ చేయ బూనుటవలన యెక్కువఅకాంతికి కారణమగును. దొరతనమువారికి ఎక్కువరాబడి నచ్చు రైతులను అసంతృప్తి పరచి దుర్భరస్థితిలో నీటిపన్నును హెచ్చుచేయబూనుట వలన దేశము ఎక్కువ అకాంతికిని ఆందోళనమునకును కారణమై మిగుల దుర్భరముగనుండును గాన దొరతనమువారు యోచించి నీటిపన్ను బాన్దీ చేయబూను అభిప్రాయమును విరమింపవలెను. పన్నుల బరువుచే కృషించుచున్న కృషికులు దొరతనమువారు విధింపబోవు బాన్దీ నీటిపన్నును ఇయ్యబాల రని మదరాసు దొరతనమువారికి సభవారు దృఢముగా నిశ్చయించుచున్నారు. ఇందుల ప్రతులు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి కిని కృష్ణజిల్లా కలెక్టరు గారిని, కృష్ణజిల్లా కార్యదర్శిగారి కిని, మదరాసు కాసననిర్మాణసభ అధికారసభ్యులకును, ఆంధ్రపత్రికలకును పంపుటకు తీర్మానింపబడినది.

కుముదవల్లి.

సభ్యుడు.

III

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, పన్నుల భారముచే యిదివరకే క్రుంగియున్న టువంటియు, ఆహార పదార్థములను బట్టలను కిక్కిరిసిన నూనెను కొనుక్కొనేకే మిక్కిలి చిక్కులందు పడి పేదలమై యున్నటువంటియు మేము హెచ్చు తీరునను యెంతమాత్రము భరింపఁజాలమనియు ఏపన్ను వచ్చినను యేచందా వచ్చినను మాటి మాటికి రైతులవైననే పశువును దనియు కావున తీరునను హెచ్చుచేయుటకు దొరతనమువారు ఉపకంపించుకొని రైతులఁ గాపాడవలెననియు ప్రభుత్వమువారికి యిందు మూలముగా మే మందరమును విన్నవించుకొనుచున్నాము.

గోదావరి జిల్లాసంఘమునా రీ విషయమై యెక్కువ శ్రద్ధను వహించి ప్రక్రమాందోళనమును గూర్చించి రైతుల దుస్థితిని దొరతనమువారి కెఱుకపఱిచి చేరువగఁగఁగ పనిని జేయుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

1 కొన్నిడి శేవ కంకటకాశీపతివ్రాలు, 2 కొరపాటి రామయ్యవ్రాలు, 3 ఉప్పలూరి సత్యనారాయణవ్రాలు, 4 టి కా వెంకటకృష్ణయ్యవ్రాలు, 5 సోమంచి వెంకట్రామయ్యవ్రాలు, 6 గొర్తి నుబ్బారాయణువ్రాలు, 7 ఉప్పలూరి వెంకన్నవ్రాలు, 8 ఉప్పలూరి జానకి రామయ్య వ్రాలు, 9 కొరివెల్ల పట్టాభిరామయ్యవ్రాలు, 10 పెద్దటి వీరన్న రెడ్డి వ్రాలు, 11 గనువాని వీరయ్యవ్రాలు, 12 మేకా అచ్యుత రామయ్య వ్రాలు, 13 మాగాపు వీరయ్యవ్రాలు, 14 కంచుపాటి నుబ్బయ్యవ్రాలు, 15 మేకా పాపారాయణువ్రాలు, 16 ఉప్పలూరి కనుమయ్యవ్రాలు, 18 పాకొంగిపల్లి వెంకటజోగి రాజువ్రాలు, 18 మేకా జానకి రామయ్య వ్రాలు. గోదావరి జిల్లా — (కపిలేశ్వరపురము.)

నూజివీడుతాలూకా రైతులసభ.

కృష్ణజిల్లా నూజివీడు తాలూకా రైతుల అవసరసభ 8-వ తేదీ నాయంత్రము 2 గంటలకు సమావేశమైనది. వార్ల నరసయ్యగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. సభయందు క్రింది తీర్మానములు జరిగినవి.

ప్రభుత్వమువారి కెక్కువ యాధారభూతులగు రైతుల మీద మద్రాసు గవర్న మెంటువారు నూతనముగ విధింపదలచుకొనిన నీటితీరున బాన్దీవలన రైతులం దెక్కువ యాందోళనకును, అకాంతికిని కారణమై జేకార్యకమగును గాన అట్లు హెచ్చించుట అక్రమమనియు, అన్యాయమనియు, రైతులు ఇయ్యబాల రనియు, అట్టిసమస్యనుండి కిక్కుముగ విరమించుట రాజ్యాంగమునకు ప్రేయస్కరమనియు సభవారు దృఢాభిప్రాయమై ఖండితముగ ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుచున్నారు.

దీనజనరక్షకు డగు మహాత్మ్య గాంధీమహాశయునికి పునరాగోగ్యముకలిగి ఖులాసాగా నున్నందుకు సభవా రెంతయు సంతసించుచు దైవము వారిని చిరాయువుగా జేయుగాతయని సభవారు దైవమును ప్రార్థించుచున్నారు.

లోగడ నూజివీడుతాలూకాను జూలయి 1-వ తేదీనుండి ప్రత్యేక నూజివీడువిజను అనియు గవ్వవరంతాలూకా యనియు రెండు స్వతంత్రభాగములుగా ప్రభుత్వమువారు విడదీసియున్నారగాన నూజివీడుతాలూకా రైతులసంఘమును, నూజివీడువిజన రైతులసంఘమును గవ్వవరంతాలూకా రైతుల సంఘముగ మార్పుచేయు సభవారు తీర్మానించిరి. రైతుల సంఘముల కార్యనిర్వాహకవర్గమునుకూడ సభయందు నిర్ణయించిరి.

మహారాజరాజేశ్వరీ, రాజమండ్రి ప్రిన్సిపల్ డివిజన్లు మునసపు కొట్టవారి సముఖమునకు,

వాడు... } నాళం సుబ్రహ్మణ్యం
మట్టె నారాయణమూర్తి గార్లు
ప్రతివాది:—గుడిమిట్ట మార్కెసులు.
ఈ ప్రతివాదియొక కాతా తహశీలు బాకీ నిమిత్తము రూ. 29-10-0 లకు S.C. 561 నెంబరున దావా దాఖలు చేయడమయినది. సదరు దావా విచారణ నిమిత్తము ఈనెల 28-9-18 తేదికి వాయిదా వేయబడి యున్నది. ప్రతివాది సమనులకు కవింపనందున చెప్పబట్టణములో నున్నట్లు తెలియవచ్చినందున ప్రతివాదికి తెలియు నిమిత్తము ప్రచురపర్చవలెననిది.

కనుక రై - శ్రీరాములు, (1814) వాది ప్రిదరు.

అమ్మకమునకు

- 1. 12 X 80 అంగుళములు పరిమాణముగల మార్బల్స్ స్టీము ఇంజను నానుకండెన్సింగు హైప్రెషర్ ఇంజను.
 - 2. 28 ఎక్స్. హెచ్. పి. గలిగిన మార్బల్స్ బ్రిటా య టైపు బాయిలరు 100 హెసల ప్రెషరుగలది.
 - 3. ప్లాయి డబిల్ కోలరు జిప్సు 16.
 - 4. ప్లాయి డబిల్ ఓపెనర్. (1812)
 - 5. గోటరి ఆయిల్ మిల్సు 6.
 - 6. నాపింగు పుల్లీలు.
 - 7. ఒక అమెరికను బియ్యపు మర. అన్నియు వంచి స్థితిలోనే యున్నవి.
- రామాజి కాలింజి అందు కంపెనీ, సావుకారుపేట, మదరాసు.

జ్వేగుభయములేదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జ్వేగుజ్వేగు

(1045)

నివారకౌషధములు

మా మందులు గడచిన యుగరవి వర్షరములకు ఇండియా, నిర్మా, సిల్వా కేశముల నుండును, స్వదేశీసంస్థానముల నుండును అనేక జ్వేగు కోగులను కాపాడుట లోకనిధియు. మేము తెలుపు నిధానముల ననుసరించిన

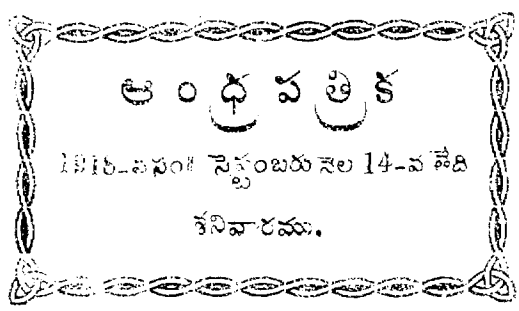
జ్వేగు సోకదు.

హామారిపానము 6 బోట్సుల బుడ్డి ౧-౦-౦ | శతభాతస్సులం 1 బోట్సు బుడ్డి ౧-౦-౦
జీహ్వా 8 " " ౦-౧౦-౦ | డిహ్వా 8 " " ౦-౦-౦
సాక్షిగంకు పోట్టేజిలు. కోరువారికి మానెడ్ల క్యాటలా గుచితముగ పంపబడును.
తంతి విలాసము:— “పండిట్” మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గజ, ఆచారప్పన్విధి, జి.టి. మదరాసు

ప్రకటన

బండరులో యిదివరకు ఏజంటుగా నున్న గొంధం పీఠయ్యనాయకగారు యిప్పుడు ఏజంటుగా లేరు. వారిస్థానే చెరుకువాడ నరసింహము గారు ఏజంటుగా నియమింపబడిరి. గాన, యిక మాంకు చందాదారు లందరును తమ బాకీచందాలను ఆడ్వాన్సుచందాలను నరసింహముగారికి చెల్లించవలయునని కోరుచున్నాము. పీఠయ్యనాయకగారికి చెల్లించినచో మేము బాధ్యులము కాజాలము. —వ్యవస్థాపకడు.

యుద్ధస్థితి

పశ్చిమరంగమున జర్మనులు హిందెనుబద్ధ పంక్తివరకును కలాయనులైరి. సాయనన్న వద్ద ఫ్రెంచివారికి లభించిన విజయములచేతను, స్కార్పుకు దక్షిణముగ హిందెనుబద్ధ పంక్తిని బ్రిటీషువారు చీల్చెద రను భయముచేతను, పెరోను కుత్తరభాగమునం దంతటను మిత్ర మండలివారికి గలిగిన విజయ ఫరంఫరలచేతను, జర్మనులు హిందెనుబద్ధ పంక్తివరకును వరుగిడక ఏలు లేదయ్యెను. హిందెనుబద్ధ పంక్తి, రెండు వత్సరముల ప్రజల కరిత్రమ ఫలితముగ, నిర్మింప బడెను. దీనిని భేదించుట సామాన్యముగ కని గాదు. ఇందుకు దోడుగ, వర్షాగమనము పురోగమనమున కనుకూలముగ నుండదు. హిందెనుబద్ధ పంక్తి భేదంపబడు నను భీతిచేతనే, దానివెనుక శత్రువులు మూడు రక్షణపంక్తులను నిర్మించి యుండిరి. ఈ పంక్తిని, ఛాక్కు సేనాని భేదంప్రయత్నించునా, లేక ప్రక్కల నుండి ముంచునకు వచ్చి పురోగమనము సాగించునా, లేక యింతటితో పురోగమనము నాపి వేరొక ప్రదేశమునందు విజృంభించుటకు యత్నించునా యని, యుద్ధసిద్ధులు చర్చించుచున్నారు. ఛాక్కు సేనాని పూర్వా మింకిను బయలుపడ లేదు. కాని, హిందెనుబద్ధ పంక్తి అభేద్యమని దలప ఏలు లేకున్నది. మిత్రమండలివారి "టాంకు"ల కసాధ్యమగున దెదియు గాల్పించుటలేదు. జర్మనుల బలము పూర్వమునలే అతిశయము జూపుటలేదు. సైన్యముల సంఖ్య నానాటికి క్షీణించుచున్నది. వారి ధైర్యసాహసము లడుగంటుచున్నవి. మిత్రమండలివారి సైనికనివహముల సంఖ్యలందును, సాహసమునందును, అతిశయము గనబడుచుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో, సర్వదగ్గను హేగ్గూగారు దెలిపేటట్లు, మిత్రమండలి వారు తమకు చేకూరన అమూల్యవకాశమును జారవిడువ రనుట సశ్చయము. మిత్రమండలి పురోగమన మనేక లాభముల సమకూర్చినది. వ్యర్థినునగర మిప్పుడు శత్రు పంక్తికి 60 మైళ్ల దూరమునకు తక్కువలో లేదు. ఎయిను, ఆయిసు ప్రాంతములందును, రీమ్స్ అరాసులవద్ద నున్న రైలుమార్గములు మిత్రమండలివారి వశమయినవి.

నేటి తంత్రీవార్తలలో మిత్రమండలివారు మరి యొక ప్రదేశమునందు విజృంభణ మారంభించిరని గాననగును. ఫ్రెంచివారు అమెరికనులను గలసి యిరువది మైళ్లపొడవున సెంటుమిహేలు వద్ద విజృంభించుచున్నారు. ఈ సేనాముఖము మెట్టుకోటకు ముప్పదిరెండు మైళ్ల దూరములో నున్నది. ఇక్కడ మిత్రమండలివారి కభివృద్ధి గలిగెనేని, వారు జర్మనీని సమీపించినవారగువారు. ఈ ప్రాంత మందు గలుగు విజయము, వర్షనుండి జర్మనుల బంపివేయుటకు తోడ్పడవచ్చును. స్కార్పురీమ్స్ సేనా ముఖమున గూడ, మిత్రమండలి విజృంభణము పూర్తిగ నాగలేదు. బ్రిటీషువారు హావిను కోల్పోను బట్టుకొని రనియు, సెంటుక్వెంటినుకు కొలదిదూరములో నున్నా రనియు, నేటి తంత్రీ వార్తలు చెబుచున్నవి. జర్మనులు పశ్చిమరంగమున ప్రదేశమును పదలుచున్నను, సంపూర్ణవిజయముమిత్రమండలికి సులభ సాధ్యమని ఊహించలేదు. శత్రువులుయుద్ధవ్యవహారములం దారితీసెవారు. ప్రబలముగ పోరాటము జరిగిన గాని లొంగి నొల్లరు. జర్మను ప్రజలలో గలిగిన విరాళను పోగొట్టుటకు, సైనికాధికారులు యావచ్చుక్షీణి వినియోగించుచున్నారు. లేబరుపక్షమువారిని చేదీయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కలెక్టు గెజెట్టుపత్రిక జర్మను ప్రజలు తమ యువశక్తికి పోరాడవలయునని, హెచ్చరించుచున్నది. ఈ తరుణముననే రాజ్యాంగసంస్కరణములను ప్రసాదించి, అధికారులు జర్మను ప్రజలను సంతోషపెట్ట జూచుచున్నారు. తటస్థ దేశములలో సానుభూతి గలిగించుటకై, ప్రజలకలిచే మాడుచున్నటుల వార్తల సంపుచున్నారు. ఏటికి దోడుగ సంధిప్రయత్నములచే, మిత్రమండలి దృఢశిశ్చయమును బలహీనపరుప యత్నించుచున్నారు. ఆస్ట్రియామూత్రి యగు బారనుబురి యనుగారు, సంధి జరుగుట యవసరమని చాటుచున్నారు. ఈ వాక్యములు మిత్రమండలివారి విజయములను ఫలరహితముగ గావించవలె నను సుద్దేశముతో వలుకబడినవని, ఫ్రెంచివారు ఊహించుచున్నారు. ఈ తరుణమున, మిత్రమండలివారు సంధి కొడబడరనుట తేటతెల్లము. ఈ సత్యమును గ్రహించియే యుద్ధవిజయమున కసమానత్వాగములను గావించవలయు నని, కైజరుగారు లేబరు పక్షమువారి నుద్బోధించినటుల, రూటరు నేడు తెలుపుచున్నాడు. జర్మనీ సంధిజేసికొనుట కెల్లప్పుడును సిద్ధముగనున్నటులును, అంగ్లేయులు జర్మనుల విజ్ఞానమును జూచి యోర్వలేక యుద్ధమునకు దిగి నటులును, రష్యన్ ప్రజాస్వామికమును గ్రేటుబ్రిటను తలక్రిందల జేయ యత్నించినటులను, కెయి జరుగారు తెలిపిరట! కెయిజరుగారి వాక్యములం దెంతవరకు సత్యము గలదో ప్రపంచ మెరిగియే యున్నది! కాని జర్మను ప్రజలను పురికొల్పుటకు జర్మను అధికారు లిట్టి వాక్యములను బలుకుచునే యుందురు.

పశ్చిమరంగమున జర్మను ప్రతిభ చాలవరకు దగ్గినను, తూర్పుదేశములకు జర్మనులు రాబ్రయత్నించుచునే యుందురు. తమ యత్నములు సఫలమగుటకు, వారు రష్యాదేశము నుపయోగించుచున్నారు. బాల్టివిక్కులను వశపరచిగొని, వారు తమ పక్షమున పోరాడునటుల, సంధి జేసికొనిరి. బాల్టివిక్కులు విచిత్రమగు స్వభావము గలవారు. పిరిగి రష్యాదేశముపై కభిమానమున్నటుల గాల్పించదు. పరిశ్రామికులవట్టుదల ప్రతిదేశమునందును కొనసాగుటయే, పిరిగి మృగసాసముగ గన్పట్టుచున్నది. అందుచే పిరిగి మారు ప్రాత యేర్పాటు

లను, వెరికివై చిరి. కాలముగడచిన కొలదియు, బాల్టివిక్కుల కరిపాలనము సహించ యోగ్యము గాదని ప్రజలకు దోచెను. దేశపు టారికసితి, దుర్భరమయ్యెను. బాల్టివిక్కులు ప్రజల కెట్టి సాయము గావించలేకపోయిరి. మిందుమిక్కిలి తమ నిరంకుశ చర్యల నంగీకరింపనివారిని హింసించ మొదలిడిరి. జెకోస్లావులును, సాంఘిక విప్లవకరులును వీరిపై తిరుగబడిరి. పెట్రోగ్రేడు తగులబడుచున్న దని, తెలుపబడెను. బాల్టివిక్కులు కరిపాలనాసామర్థ్యము జూపలేక పోయిరి. జర్మనుల విజృంభణము నాపజాలక వారికి చానులయిరి. కాని బాల్టివిక్కులు, రష్యాప్రజలకు ప్రతినిధులు గాజాలరని, కాలము తేట పరచుచున్నది. రష్యాప్రజలకు మిత్రమండలివారు సాయము జేయుచున్నారు. బాల్టివిక్కుల దురాగతముల నంతము నొందింప ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ సందర్భమున జపాను, అమెరికాదేశములు చేతుల గలిపినవి. వీరి యత్నములు కొనసాగునేని, రష్యా తిరిగి స్వయంవికాసమును బొంది స్వాతంత్ర్యము నవిచ్చిష్యముగ ననుభవించ గలుగును. రష్యాలోని కలవరముచే, జర్మను లీ తరుణమున తమ సైనికులను తూర్పురంగము నుండి పశ్చిమరంగమునకు మరల్చజాలరు. రష్యాలో బాల్టివిక్కుల ప్రతిభ దగ్గనేని, జర్మనీ హిందూదేశమువంకకు మరలేడు ప్రయత్నము లంత మొందు ననుటకు సందియము లేదు.

అపజయములకు లోనగుచున్నను, జర్మనీ తన దురుద్దేశముల నింకను విడువలేదు. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యము నడగద్రొక్క యత్నించినందులకు, పశ్చాత్తాపము నైనను జూపుటలేదు. జర్మనులు సద్బుద్ధితో పశ్చిమరంగమును విడుచుట లేదు. బలవంతముచేతనే, వారులు వెనుకకు మరలవలసి వచ్చెను. ఇట్టి స్థితిలో వారితో మిత్రమండలి సంధి కొడబడుట వినాశహేతు వగును. మరి యొక ప్రచండ యుద్ధమున కవకాశము గలుగజేయును. మాంచెస్టరులో నుపన్యసించుచు, లాయడుజార్జిగా రీ విషయమై అసందిగ్ధముగ తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. ప్రవ్యను సైనిక పక్షము ప్రబలముగ నున్నంత వరకును, అంతర్జాతీయసంఘ నిర్మాణము నిరుపయోగమే గాక, వినాశహేతు వని గూడ, గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. విజయము సమకూరువరకును పోరాడుటయే, ఫలప్రదమగు సంధికి మార్గనూచక మని వారు నొక్కి వక్కాణించిరి. అంత్య విజయము చూపుమేరలో నున్నది. శత్రువులు, తమకు విజయము గలుగదని సరాళ జెందియు, జర్మను ప్రజలను మోసపుచ్చ జూచుచున్నారు. కాని ఈ మోసము పిశేషకాలము వెల్లడి గాకుండుట అసంభవము. అపజయము తిరిగి యించిన కొలదిని, శత్రువుల ప్రగల్భములు దగ్గితిరును. ఛాక్కు సేనాని పూర్వా మును శత్రువులు ప్రతిఘటించ జాలరు. వారి తుది యపజయ మిదివరకే ప్రారంభమయినది. కొంతకాలము సరి క్షించినయెడల, శత్రువుల యపజయము పూర్తయగును. ఆ తరుణమున, ఉభయపక్షములును సంధి జేసికొనుట శ్రేయస్కరము. అట్టితరీ, తిరిగి మరియొక ప్రబలసమరము జరుగజాలదు. ఆతరుణ మెప్పుడే తెంచునా యని, స్వాతంత్ర్యప్రియు లెల్ల రెదురు జూచుచున్నారు.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు :

సంస్కరణ నిరాకరణము.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారి నొకరు సందర్శించి, పాపములు - మున్నుపై నివేదిక ముపై మీ అభిప్రాయము నొకపాదము వ్రాయుకొని, కరించి, యేల యెట్లు మిన్నకుండి రు - కరించి నపుడు అయ్యరుగారి యిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి: "నే నా లేఖలో స్పష్టముగ వ్రాసికొనితిని ఈ విషయము గూర్చి నే నీక యెట్టిచర్యను జరుపకుండుటయే యుత్తమపద్ధతి యని నాకు తోచినది. స్వయం నిర్ణయ సూత్రానుగుణముగ నీ సంస్కరణ సూచనల బరీక్షించి, ప్రధాన విషయములలో నెల్ల లోకభూయిష్టముగ నున్నదని గ్రహించుటచే భారతప్రజల సుపరిపాలనమునకు ప్రథమాంతరమని దెలుపబడిన యావిధాన మెంతమాత్రము ప్రజామోదమును బడయజాలదని నుడివియుంటిని. ఇందలి విపులవిషయముల నేను చర్చింప బూనుకొనలేదు. ఏలనన, ఈ విషయమును అనేకులు వాకంటె నెక్కుడు సామర్థ్యముతో నిర్వహించుదురని నే నెరుంగుదును. మరియు, బీసెంటమ్మగారి సంగిన మిమోరాండమున నా అభిప్రాయము లన్నియు నిబిడి కృత మై యున్నవి. ఈ విధాన మెంతమాత్రము సంగీకృతము కాజాలదనియు, అందుచే దీనిని తిరస్కరించుటయే సంభావ్యమనియు దెలిపిన నాభావములు ఖండింపబడిన వనుట నిజము. కాని నేడు కూడ నే నిట్టి అభిప్రాయమునే గలిగియున్నాను. "అంగీకృతము" "తిరస్కృతము" అను మాటల నుపయోగించునప్పుడిది లేఖకుని వ్యక్త్యభిప్రాయమునే తెలుపును. కాని, ఇందు మూలమున నతని వక్రస్వభావము గాని, అతివాదిత్వము గాని వెల్లడియగునని అపార్థముల గల్పింపరాదు. ఇట్టిమాటలు ఆతని నిష్కలనస్వభావమునకును, నిర్భయ భావప్రకటనములకును నిదర్శనము లని అంగీకరించుట న్యాయము. ఆ సమయమును బట్టి ఇట్టిలక్షణములు నా లేఖయందుండుట సురమైనది. ఈ విధాన కర్తల నివేదికమున పరిష్కృతమై యున్నదని దెలుపబడిన సుస్వభావమును పొగడుట నవసరమని తోచుటచే నే నట్లు చేయలేదు. ఏలనన, ఈ నివేదికమును సంసిద్ధపరచుటయందు నివేదిక కర్తలు ముంత్రివర్గముచే విధింపబడిన శాశ్వతము నిర్ణయించుచుండిరి. సకాలమున, తమసందేశమును నిర్వహించిన ప్రతినిధులను ముంత్రివర్గమువారే ప్రశంసించుదురు.....ఈ నివేదికకర్తల కహంభావము సారోపించి, దానిని సంతృప్తిపరచుటకై నివేదికవిమర్శకు లన్ని కక్షములకును గౌరవ హీనములుగా విశేష్యముల నేల ప్రయోగించిరో యాహంభావ జాలకున్నాను."

మితవాద అతివాద దృక్పథము గూర్చి తమ భావమును డాక్టరుగారి విధముగ వెల్లడించి యుండిరి: "అతివాద సాములు న్యాయవత్ప్రతినిధులనియు, మితవాదాలు అవసరకర్తవ్యవత్ప్రతినిధులనియు నేను కలించెదను. ఏది న్యాయమో అది అవసరకర్తవ్యముగలు కాస్తవమైనను, ఈ విషయము నెల్లరును అంగీకరింపదు. మరియు, ఈ రెండవ కక్షము గూర్చించి దేశ సేవను గుర్తించక పోవుట అన్యాయము. మితవాదులు కారని తలంపబడు మరణము మన కోరికలను స్వయం నిర్ణయ సూత్రము పయి నాధారపరచి యున్నాము. ఈ సూత్రము భారతదేశమున కనుపరిపించి యెవరును వక్కాణింప సాహసించజాలదు. కావుననే, మనము న్యాయముపై నాధా

రపడి యత్నించుచుంటి మని నుడివితిని. ఈ విషయమున మితవాదులు తమ మనములయందు మనతో నేకీభవించురని నా అభిప్రాయము. కాని, కొన్ని కారణములవలన, మన కోరికలు బ్రటిషు ప్రజల అనుగ్రహమునకు పాత్రములు కాజాలవలయు, మన సహజస్వత్వమునకై కట్టు కట్టి సర్వమును గోల్పోవుటకంటె కొంచెమైనను పరిగ్రహించుట సమంజసమనియు మితవాదులు వాదించుదురు. కాని, తుట్టుతుడ కిట్టిభావములు భారత జాతీయక్షేయమున కుపకరింప జాలవు. మరియు అవి తరుణమునుబట్టి రాజీనామాపూర్వకముగ నుండుటచే కాలక్రమమున మన ఆర్యప్రాప్తి నిరోధిచాయకములుగ పరిణమించును. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు అనేక పర్యాయములు బలికెన వాక్యముల దిలకించినయెడల, స్వయం నిర్ణయసూత్రము నాగరక ప్రపంచము దంతలను వ్యాప్తముగలు నిశ్చయమనియు, ధీమంతులు దూర దృష్టితో న్యాయవత్తమున 'సత్యమేవ జయతి' అను దృఢ నిశ్చయముతో నిలుచుటవసరమనియు, ఈ సమస్యను గూర్చి యోచించువారి కెల్లరకును పాడసూచక మానదా."

కార్పరేషనుసభ

నిన్నటిదినము జరిగిన కార్పరేషను సభలో ఆహారపదార్థముల కలవునుగూర్చి, చర్చగావించబడెను. కొందరు సభ్యులు ఆరుమాసములకు సరిపోవు నాహారపదార్థములు పట్టణమున గలవని దెలిపిరి. మరియు తగినంతసరకు నిలువ లేదని నుడిపిరి. అంగడులను వర్తకులు వెంటనే దెరచిన గాని లాభము లేదనియు, కమీషనరులు వర్తకుల నీ విషయమై ప్రోత్సాహపరచ వలెననియు గోరిరి. తుట్టుతుడకు కార్పరేషనువారు ఆహార పదార్థములు వెలుపలనుండి పట్టణమున కేతెంచుటకు తగిన సౌకర్యములను కలిగించవలెననియు, ధరలను తగ్గింపవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారిని గోరుటకు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వమువారు కార్పరేషను వారి సూచనలకు చెవి యొగ్గి, వెంటనే కార్యమునకు బూనెద రిని, యాహించుచున్నారము. దివానుబహదూరు చతుర్బుజదాసుగారు, కార్పరేషను అంగడులను నెలకొల్పుటకు నెలకు 30 వేల రూప్యముల నొసగెదమని దెలిపిరిగాని, అధ్యక్షు లీ సూచన సంగీకరింపకుండుటకు కారణము గన్నడలేదు. పట్టణమందలి వర్తకులు తమ వద్ద సరకు లున్నంతవరకును దాచివెట్టక, ప్రజలకు సరసముగ విక్రయించి, కలపరమును తగ్గింప గోరుచున్నారు. అన్ని తెగలవారి తరుణమున కలసి బనిచేసినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడలేరవు.

మద్రాసు సిటీ మ్యూనిసిపల్ బిల్లు విషయము దీర్ఘచర్చ జరిగెను. ఇందును గూర్చి సూచనల గావించుట కేర్పడిన సంఘము వారి సలహాలు విమర్శింపబడెను. కార్పరేషనులో నియుక్తులగు 28 మంది డివిజనలు సభ్యు లుండవలయుననియు, ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారి కక్షమున 2 రును, ప్రేమ్పు సంఘము కక్షమున 2 రును, దక్షిణ యిండియా వర్తక సంఘముకక్షమున 2 రును, మిగిలిన ప్రతిష్టాపనముల కక్షమున 2 రును, ఎన్నికొనబడవలయుననియు, 5 గురు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడవలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. మద్రాసు వర్తక ఛేంబరు కక్షమున కిగ్గురు సభ్యు లుండవలయునని, త్యాగరాయ చెట్టిగారు పోరాడిరిగాని, లాభము లేక పోయెను. యూరపీయను వర్తకుల లాభమునకై వీరికెంతపట్టుదలగలదో వ్యక్తమయ్యెను. కొన్నిరు

లను దీసివేయుట కధికారమును సూచించు భాగమునలే తీసివేయబడుట సమంజసము. ప్రొటర్లకును, కొకసిలరులకును, సమావార్తల లుండవలయునని, తీర్మానింపబడెను. వోటు జేయుటకు గ్రాడ్యుయేట్లకు 5 సంవత్సరముల యనుభవముండవలయునని కమిటీవారు సూచించిరి. కాని, సభ్యులనేకు లీ సూచన సంగీకరింపక, గ్రాడ్యుయేట్లవారు ప్రొటర్లతో నన్యులగుట భావ్యమని, దెలిపిరి. త్యాగరాయచెట్టిగారు మాత్రము, ఆంగ్లో హైందవులవలె గ్రాడ్యుయేట్లను యిచ్చవచ్చినటుల నిందింపసాగిరి. కాని అధిక సంఖ్యాకులగు సభ్యులు వీరి యభిప్రాయమును సరకుతయక విద్యకు గౌరవ మిచ్చిరి. కార్పరేషను వారిలో వ్యవహార సంబంధము లున్న ఫరమునకు సంబంధించినను, అట్టివారు సభ్యులుగ నుండవచ్చునని, కమిటీవారు సూచించిరి. కాని సభ్యు లీ సూచన సంగీకరింపలేదు. సభ్యుల తీర్మానము ప్రశంసార్హము. మొత్తముమీద కార్పరేషను సభవారి తీర్మానము లుదారభూయిష్టములుగ నున్న వనుటకు సందియము లేదు.

దేశరక్షక సైన్యము

దేశరక్షక సైన్యమున జేరినవారు, తాము హిందూ దేశమును గాపాడుటకు మాత్రమే యుపయోగించబడుదురను నుద్దేశముతో, జేరియుండిరి. వీరిని అన్యదేశములందు గూడ నుపయోగించుటకు, ప్రభుత్వపు చట్ట మొకటి సామాన్యశాసన నిర్మాణసభలో ప్రవేశపెట్టబడ నున్నది. ఈ చట్టము ప్రారంభోద్దేశమునకు భిన్నముగ నున్నది. ఇంతవరకు దేశరక్షక సైన్యమున జేరినవారిలో, కొందరు దేశమువిడిచి వెడలుట కష్టపడవచ్చును. కాని, దేశమును విడుచుటకు వీలులేని వారు గూడ ననేకు లుండవచ్చును. అట్టివారిలో, కొంత చట్ట మనేకులకు యిబ్బంది గలిగించుట సహజము. అంతయుగాక, దేశరక్షక సైన్యమువారికి దేశమునందే తగినంతపని గలదు. దేశమునందు కల్లోలముల నడచుటకు, వీరుపయోగపడెదరు. కలాలపు సైనికులను విదేశముల కంకవచ్చును. అందుచే, నీ చట్టము చర్చకువచ్చునపుడు ప్రజానియుక్తసభ్యు లిందలిసాధక శాధకములను తెలియజెప్పెదమని భావించుచున్నారము. దేశము విడిచి వెడలు విషయమును, దేశరక్షక సైన్యకుల యిష్టమునకు వదలుట యుక్తమని తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ముందు వెరుకల యోచించి తీర్మానమునకు వచ్చెదరు గాక!

జర్నలు: ఆఫ్రికావాసులు

ఆఫ్రికావాసులను నిర్మూలించుటకు జర్నలు లెట్టి ఘోరకృత్యముల కొడబడినదియు, నిన్నటి దినము రూబరు తంత్రీవార్తలలో ప్రచురింపబడి యుండెను. వాటిని వివరించుట యసమ్యక్తముగ నుండును. శ్వేతజాతులే, నల్లవర్ణముల వారిని వాలించుటకు శక్తి గలిగియున్నవనియు, క్రైస్తవ మతమును అంగులో ప్రాప్తెనైటు శాఖయు ప్రపంచమునకు జ్ఞానతేజ మిచ్చి, క్రైస్తవతరులను పాపాంబుధినుండి లేవదీయ గలవనియు, క్రైస్తవ మతప్రచారకులు నుడువుచుండిరి. శ్వేతజాతులై ప్రాప్తెనైటు మతస్థులగు జర్నలు ప్రజలు, అమానుషముగా నీచకార్యముల కొడబడి ప్రపంచమున కంతకును కంటకులగుటకు కారణ మెద్దియో, వీరిపుడు తెలుపగలరా? ఇక నయినను, ఆసియా దేశవాసులను వారి మతమును, నాగరికమును, తృణీకరించు పాశ్చాత్యులు, దూర మాలోచించెదరు గాక!

చరిత్ర గ్రంథము

(రైతు విజయము)

ఇంగ్లండు

ప్రధానమంత్రి పర్యటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 12.— ప్రధానమంత్రి కేబిడినము మాంచెస్టరు పురము మీదుగ హిప్పోడ్రోముకు పోవుచు పురపీఠంబు జనసమూహముల జనుమోషముల, స్వాగత ధ్వజములను, ఉత్సాహకరతాళధ్వజములను గ్రహించెను. హిప్పోడ్రోమునందు అనేక ప్రముఖుల సమక్షమున వారికి మాంచెస్టరు నగర స్వాతంత్ర్య గౌరవము సమర్పించబడెను. ప్రధానమంత్రి యీ గౌరవము నందుకొని ఇట్లు చెప్పెను:— అంగ్ల జేతపు గౌరవ ప్రాణములును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు గతియును లోకజనముల స్థితియు యుద్ధఫలములపై వాధారపడియున్నవి. ప్రస్తుతపు వాస్తవ బాగుగా నున్నది. మనము గవ్యస్థానము నింకను చేరలేదు. ఇంకను నిలుపుకొనుచు నుండునున్న తి పర్యవసానము గలదు. మనము పోవుచున్న సారంగము గాధాంధకారమయమై యుండవచ్చును గాని పొడవుగ నుండదు. దుస్థితి కిప్పిపోయినది. (ఉత్సాహ కరతాళధ్వజము) బ్రిటిషు పరిశ్రమచారిత్రమునందు ఆట్లాంటికు సమద్రము మీదుగా ఆమెరికనులను తెచ్చుటకంటెను ప్రతిభావంతిమగు నింకొక కార్య ముండదు. రెండుదశముల ఆమెరికనులు మాత్రము వచ్చెదరని జర్మనులు తలంచుచుండిరి. కాని ఇప్పుడో లక్షలకొలది ఆమెరికనులు వచ్చిరి. అది జర్మనులను ఎదుగుదురు. (నవ్వు) లోకమునందు విశేషబలకాలులగు 100 లక్షల ఆమెరికను సేనలతో ముందుగ వచ్చినవారే ప్రాశస్త్యంబు దున్నవారు. జరిగినచేమియో తెలిసికొనవలెనన్న 1916 వ సం॥ పు ఘోగమనమును ఇటీవల ఆ స్థానమునందే జరిగిన పుగోగమన మును గమనింపవలెను. సర్వసేనలకు ఏ కాశిపత్యము ఏర్పడుట బలమయి ఆపుటకొని ఇప్పటికిని గల తాగతమ్యము. సర్వ సేనాధిపత్యమునకు జనరలు ఘోషగారిని బడయుగలిగిండులకు మన మద్భుతంబులము. ఈ మహాయుద్ధమున 300 మైళ్ళ సేనాముఖయుద్ధమున విపరీతపరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు తెగినవారు ఘోషగారే. గుండెచెదరిననే తప్ప నింకేమియు మనలకు వాస్తవవిజయమునకు అడ్డముగాదు. అంతయును సాంతముచేయవలయుననిన శత్రువులపై కాళ్ళతనంధిని నిర్బంధింపవలెను. ప్రవ్యవస్థ సేనాబలమును మట్టుపెట్టుటయే గాకను జ్యోతి ప్రభుత్వమువారు లోకస్వాధ్యక్షధర్మములను నాశనముచేసినందు, ప్రవ్యవస్థలను తమము కిక్కురుండి రక్షింపజాలనియు జర్మను ప్రజలకు తెలియజేయవలెను. (కరతాళములు) ఇదియే కట్టకడపటియుద్ధముగ నుండవలెను సర్వ జాతీయసాంఘాతికము తనంతట తానే లోకమునకు ఉపద్రవము లేకుండ చేయజాలదు. ప్రవ్యవస్థ బలము జయించినవో పర్యవసాని సాంఘాతికము చూడ, నక్కను బాతులను అనగా ఒక్కొక్కను ఆ నేకములగుబాతులను జేర్చుటగును. బాతులసంఖ్య తగ్గిపోవును. (నవ్వు) నే నెల్లప్పుడీ సర్వజాతీయ సాంఘాతికపక్షమువాడనీ. ఆ సాంఘాతిక నిర్మాణము ప్రారంభమైనది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము స్వతంత్రజాతులసాంఘాతికము. (కరతాళములు) మిత్రమండలిజాతులసంఘమును జర్మను స్వతంత్రజాతుల సాంఘాతికమే. యుద్ధానంతరపు జర్మనీస్వతంత్రపులవిద్రోహములనుక్రొసెనైచి అంగీకరింపవచ్చునో జర్మనుజాతిని గూడ సాంఘాతికమున జేర్చుకొందుము. కానికాంతికి ప్రధానవిషయము మిత్రమండలివిజయము. (విస్తార కరతాళములు)

సంధి సామాన్యజ్ఞానానుకూలముగ గీయవలెను. అన్ని జాతులకు సమకూలముగ నుండవలెను. సంధివిషయము రెండు పక్షములందును తీవ్రవాదులచే నిర్ణయింపబడగూడదు. మనజాతీయ హౌస్యమునకు కారణమగు సంధిని బోర్నెవిక్కులు మనపై నిర్బంధించుటయు ఈ మహాసంగ్రామోపద్రవములు మఱల మఱల గలుగుటయు సంధివింపకుండ చేయవలెను. సంకల్పక్షిరమగు సంధియేర్పడినవో పరిశ్రమగునిశ్చితమానసముతో నాతనప్రపంచ నిర్మాణమునకు ప్రక్రియింపగలదుము. ఇంగు మొట్టమొదటి విషయమగు అంగ్ల సామ్రాజ్యపు విశేషత్యమును స్థిరపఱుచుట అతిప్రాముఖ్యమైనది. కర్మాగారములందు ఆతిసంతృప్తికరములగు స్థితి లేర్పరచవలెను. ఒక జాతియందు ఆకాశోగ్యమున్న స్థితి అంతయు ఆ వాశోగ్యమనియకదా. విద్యార్థి విషయమున ఆధిక శ్రద్ధవహించవలెను. వస్తువిద్యార్థి విషయము లందును నుఖ

తిస్థితుల శేర్షలుపవలెను. యుద్ధానంతరము లోకపునర్నిర్మాణము జరుగవలెను. కాన యుద్ధవిషయము ప్రభుమమున అవసరము. యుద్ధానంతరంబును సాంఘిక ఆర్థిక విషయములు విరుద్ధముగ పనిచేయుచున్నవి. సకాలమున వానికి ప్రతీకారము చేయవలసియుండును. అనంతరము రానున్న పంటను నుష్కరముగ నను భవింపవలెను (కరతాళములు)

తరువాత లాయడు బార్డ్ గారు ఒకవిందునం దువ్యసించుచు రాజాధికారుల మూలముగ సంధి ప్రశంసనూర్చి నడిచి సత్యస్వాతంత్ర్యమునకును, దౌర్జన్యమునకును నెన్నడును సమాధానము కుదురదని చెప్పిరి. సభ్యులకరతాళములు ప్రోత్సహించెను. లాయడు బార్డ్ గారు ఉత్సాహముగ “చిట్టచివరకును పోరుటకు కృతసిక్కియాలమై యున్నా”మని చెప్పి ముగించిరి.

మాంచెస్టరునందు హిప్పోడ్రోమున లాయడుబార్డ్ గారి యుపస్థానపు వివరములు ఈ క్రింద ప్రకటితములు:—

లాయడ్ బార్డ్ గారు ప్రాంతభర్తల జీటంగుపత్రిక నుండి ఇటీవలి జ్యూను పరాజయ కారణములనూర్చి జ్యూను భావముల ప్రమాణములను తెలిపి మనకు నిలువదలము లున్నట్లు వా రెఱుంగకుండుటయే మూలకారణ మని నిరూపించిరి. జర్మనులకు విరాళ ఆధికమై ఆస్తియును సహాయము చేయు ప్రార్థించుచున్నారు. మఱల లాయడు బార్డ్ గారు ప్రాంత భర్తల జీటంగుపత్రికనుండి కొన్ని వాక్యములను జదివి జనరలు పాకుగారి సర్వసేనాధిపత్యమువలననే యుద్ధ ప్రధాన స్థాన నిర్ణయమును యుద్ధస్థానపు మార్పును దెలిపికొనుట సాధ్యమయ్యెననియు ఇందువలననే మిత్రమండలి సర్వ సేనాధిపత్యపు నాశనస్థితి గలిగినదియు, కంటియందు దూర దర్శనబలముగల మహాసభావులలో ఘోషగా రభ్రుమార్పులని యు చెప్పి విజయమూర్తి రూపము సంధివాదయులపై ముగ్రంభపడినది నాదేముల విలువ కాలక్రమమున తగ్గిపోవునని భందితముగా చెప్పిరి.

పిమ్మట లాయడుబార్డ్ గారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యైక్యమునూర్చి తెల్పుచు అంగ్ల సామ్రాజ్యము లోకమునకు మహా సేన గావించెననియు ఈ మహాయుధ పరిమితిభావి కంటితీవ్రజలకు ఆత్మ్యత్రయముగను ఇంకను నుత్తమముగను గాన్పించుచుండుననియు చెప్పిరి. యుద్ధానంతరము విశేషప్రజ్ఞము నాక్రమించుచున్న దౌర్జన్యప్రవాసము నడ్డగించుటకు అదిదోడ్పడెను. అట్టి సంస్థాపనము యుద్ధానంతరము పడిపోవునట్లు చేసిన నాగరిక లోకమునకు ద్రోహము చేయుట యగును. ఈ అంగ్ల సామ్రాజ్యము ఇదివరకు జొందిన గత్యంతకంటె ఇకముందు అధికతర గత్యంత నొందును. తామెరితో పోరువలసియుండెనో జర్మనులొక గలిగిరి. (నవ్వు, విసుడు, విసుడు) వికలమునబడయు విషయమున చాలపనిజరిగినది. ఇప్పుటికంటె వికలబలమును కృత్తి చేయుటకు ఇంకను చాల పని చేయవలసియున్నది.

పిమ్మట లాయడుబార్డ్ గారు యుద్ధానంతర లోక నిర్మాణ సమస్యను గూర్చి నుడువుచు నైతిక యోగ్య నిర్ణయ విచారణము వచ్చినప్పుడు ఇదివరకు జేరారోగ్యము అతిశుద్ధిస్థితియందుండెననియు, జేరారోగ్యము బాగుగా గమనింపబడి యుండినవో మరి 10 లక్షల మంది యుద్ధరంగమున నుండుటకు సాధ్యమై యుండెడిదని జాతీయ సేనా మంత్రివర్యువారు తమతో చెప్పి యుండిరినియు, ఆ 10 లక్షలమందే యుండి యున్నవో ఇంతకుముందే యుద్ధము జయ ప్రదముగా ముగిసి యుండెడి దనియు చెప్పిరి.

విందు సమయమున నుపన్యసించుచు లాయడ్ బార్డ్ గారు మనము బానిసలుగా నుండవలెనా. స్వతంత్ర మనుష్యులమై యుండవలెనా అని ప్రశ్నించి మారదృష్టిగలిగి భావికాల విషయములను గూడ గమనించినదిమే నిర్ధారమే సత్యార్థమనియు, కాళ్ళతముగా స్వాతంత్ర్యమును నిర్మూలనముచేయుట కన్న (స్వాతంత్ర్యముతోటకు) ఒక్కరెనువారిని త్యాగము చేయుట మంచిదనియు చెప్పిరి.

లాయడు బార్డ్ గారు చరిత్రరచితు, లగుటచే లంకా మైరలో తాము చేయవలయున్న కార్యమును నెరవేర్చుటకు నిలులేదని తెలియుచున్నది.

నిన్నటినినము లాయడుబార్డ్ గారికి నింపాదిగా నున్న దనియు వారిజీవాస్థితి సంతృప్తికరముగ నున్నదనియు తెలియ

వచ్చెడిని. కాని లంకామైరకు పోయి శేయుకార్యములన్నియు రద్దు చేయబడినవి.

లాయడుబార్డ్ గారు మాంచెస్టరును సందర్శించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 12:— నిన్నటిరోజున లాయడు బార్డ్ గారు మాంచెస్టరులో ప్రవేశించిరి. జనసమూహమంతయును, మందుగుండు కర్మాలయమున పనిచేయువారు వెక్కువేలమందియు వీరికి స్వాగత మొసంగిరి. కార్మికేషనువారును మేయోప్రభువును లాయడుబార్డ్ గారిని ఆహ్వానించిరి. పిమ్మట వీరు మ్యాన్ షనుభవనమున కేగిరి. ఆచట వీరిని ఆర్మినీయను, జిరియను, జియోనిస్టు ప్రతినిధులు ఆహ్వానించిరి. వీరు స్వాగతోపవాసములను సమర్పించిరి. లాయడుబార్డ్ గారు జేతభక్తి పూరితమైన స్వాగతోపవాసములపట్ల సానుభూతినిజాపుచు సముచితరీతిని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

అడ్మిరాల్టీకోర్టు ఆధ్యక్షు లగు సర్ సామ్యుయలు ఇవాన్సు గారు మృతిచొందెరి.

జర్మను ఆఫ్రికను అధినివేళములు.

డెయిలీ క్రానికలు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— జర్మను ఆఫ్రికను అధినివేళములనుగూర్చి ముంజేమి జరుగనున్నను జర్మనులకు నైర్వతి ఆఫ్రికా వశీకరణమగుట ఆసంగతము. డెయిలీ గ్రాఫిక్ పత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— జర్మనులు ఇంతటి ఘోరకృత్యముల నొనర్చినది తెలిసియు మరల వారికి ఈ అధినివేళముల నిమ్మటరలన మిత్రమండలివారు జర్మనులతోపాటు రాక్షస కార్యములనుండు పాల్గొనినవారగుదురు. ప్రపంచనిండకు లోకనూరును.

డెయిలీ తెలిగ్రాఫుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. పూర్వపు జర్మను అధినివేళముల మరల జర్మనులకు ఈయబడు గాక. నైర్వతి ఆఫ్రికనుమాత్రము మరల జర్మనులకు వశపరచ గూడదు.

మార్షింగుపోస్టు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— గుండె లది యు ఇట్టి ఘోరకరమగు సంకతుల నెరింగియు మిత్రమండలి ననుభూతికముగ ఆఫ్రికను అధినివేళములను జర్మనులకు ఒసంగజాలరు.

మైక్రుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— జర్మనుల దుష్టగృభావముల నెరింగినవార మగుటచే అధినివేళములనుండు వనియు జేతీయులను జర్మనులపాలు చేయరాదు. చేసితిమా మనము గూడ వారితోపాటు నిండిను లగుదము.

ప్రతీకర్మాగారములపనివారి సమ్మెకట్టు.

లండను సెప్టెంబరు 11:— వార్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— ప్రతీకర్మాగారముల పనివారు సమ్మెకట్టుటకు తీర్మానించుచున్న అవసరమున ప్రభుత్వమువారు జేతరక్షకాసనము నుపయోగించి సమ్మెకట్టుకాలపుజీతమును దీసి వేయుటకు అధికారమునుబడసిరి. ఈపోరు యంత్రాధికారులకు ను పనివారికిని కాదనియు నిరుద్యోగకాలలాభములను చెల్లించు మరతులమాత్రము సంబంధించి యున్నదనియు వ్యాపారసంఘమువారు తెల్పుచున్నారు. ఈ లాభములకుగాను ఇచ్చు సామ్యు యంత్రాధికారులనుండి ప్రత్తి విచారక సంఘమువారి చే నిర్ణయింపబడిన మరతులప్రకారము వసూలు చేయబడుచున్నది. ప్రత్తి విచారక సంఘమునందు యంత్రాధికారుల యొక్కయు పనివారియొక్కయు ప్రతినిధులు గలరు.

స్కట్టు సేనానికి మ్యాక్ గ్యానిలనగగ స్వాతంత్ర్యగౌరవ మొసంగబడినది. దక్షిణఆఫ్రికనులు ఈ సంగరంగమున విజయమునుగొనుటచే తా నెంతయు ఉప్పొంగుచుంటిని తెలియజేసెను. జర్మనులు దక్షిణఆఫ్రికావారి కన్నువైచిరిని గూడ నుడిచిరి. తదనంతరము డర్బను ప్రభువుగారు తమ విశ్వవిద్యాలయపు డి. సి. ఎల్. విరదముతో స్కట్టుగారిని గౌరవించిరి.

తీరిగివశేమైన భూమిపంట.

లండను, సెప్టెంబరు 11:— మరల తాము వశపరుచుకొన్న ప్రదేశమును నైస్యములు సంపాదించుట పండునని నిశ్చయించుకొనినది పరాను సాంకామికమంత్రి ఆర్థికపత్రి సంఘమువారికి తెలియజేసెను. ఇంతవరకు 42,000 ఎకరములు కోతఅయినవి. ఇంకను 5,700 ఎకరములపంటకు కోయవలసి యున్నది.

అదనూ, సెప్టెంబరు 11:—తిరోగమనపు కలవరములో 100 జర్మనులైనవారు ప్రతిష్ఠించుకొని పారిపోయిరి. వీరిపుడు బెర్లినుములో తిరుగుచున్నారు. అదవులయందు దాసుకొను చున్నారు. చాలమంది రణముఖమున తేరిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

ప్రత్యేక సభ.

సిటీమ్యూనిసిపల్ చట్టపు చర్య.

మొదట సభాదినామము గూర్చి యాలోచింపబడెను. చట్టము ప్రకారము 24 గంటల ఎన్నికడివిజనల సభ్యులుండవలెను. వీరిలో మువ్వురు చెన్నపురి కార్పొరేషనుచేబరువారి చేతను ముగ్గురు చెన్నపురి ప్రెజ్డెన్సు ఆసోషియేషనువారి చేతను ఇరువురు దక్షిణహిందూదేశపు కామగ్నచేబరువారి చేతను ఇంకొక ఇరువురు ఇతర సంఘములవారి చేతను ఎన్నికొనబడి 9 గురు కనగ్గురు గారిచేత నియమింపబడవలెను.

కమిటీ వారీక్రిందిసిఫార్సు గావించిరి.

కమిటీలో 45 గురు సభ్యులుండవలెను. వీరిలో 28 గురు ఎన్నిక డివిజనులు కమిషనరీగారి నుండవలెను. చెన్నపురి కార్పొరేషను చేబరువారిచే మువ్వురును చెన్నపురి ప్రెజ్డెన్సు ఆసోషియేషనువారిచే మువ్వురును దక్షిణహిందూ కామగ్నచేబరువారిచే మువ్వురును ఇంకొక ఇరువురు ఇతర సంఘములచేతను ఎన్నికొనబడి 9 గురు కనగ్గురుగారిచే నియమింపబడవలెను.

ఉద్యోగానుభవపు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము తగినట్లుగ కనబడుట వోటుకు అధికారము లేకుండ సలహాకు చర్యకు అధికారము మూత్రమే కలిగియుండునట్లు అనుభవముగల వారిని నియమింపవలెనని ఇండియా వొరతెనమువారు గావించిన సిఫార్సును అనుబంధముగా దెచ్చుటకు దొరికినవివారిని కొంతవలయును. ఎన్నిక సభ్యులు 28 సంఖ్యన 80 చేయవలెననియు 7 గురు నియమిత సంఖ్య 5 గ మార్చవలెననియు ఎన్. సి. రాజగోపాలాచారిగారు చెప్పిరి. తీర్మానమును కెడ్డెన్ బాడ్ మెసా హెబుగారు బలపరచిరి.

రాజగోపాలాచారిగారి తీర్మానము బాగా నేయున్నది. కాని వోటు అధికారములేక సలహాకు చర్యకు మూత్రమే సభ్యులను నియమించుట సాధ్యమగునామని ఆక్షేపణ చేసిరి.

నియమింపబడిన సభ్యులకు వోటు అధికార ముండదని రాజగోపాలాచారిగారు నూచించియును అభ్యర్థులు అడిగిరి. ఎన్నిక సభ్యుల సంఖ్య ఎక్కువైనా అధికముగానే యుండును. వారు గావించెడి సలహాలు పాటింప బడునని సభ్యుల సంఖ్య కలింపబడును.

వారికి ఉపస్థాపనములు చేప్పటకు దొరికినవివారి నాకములను నియమించుట అనుమానాస్పదము.

చట్టముగూర్చి మాట్లాడు ఉపపాదించుటలో మీకు వచ్చునని నమృతమున్న మార్పులే ఉపపాదించవలెను.

నియమింపబడిన సంఖ్య సాధ్యమైనంతవఱకు తగ్గించుట నా కష్టమే గాని వర్తకము బాగుగ ప్రాతినిధ్యంపబడవలెను. వై తీర్మానమును తాము సవరణచేయలేదనియు కాసన నిర్మాణ సభలో ఈ చట్టము గూర్చి ఒక తీర్మానమును సభలో పెట్టెదనని నిన్న గొ. యాకూబు హుస్సేన్ గారు నడిచిరి.

ఇరువురు కామగ్నచేబరు వారిచేతను ఇరువురు ప్రెజ్డెన్సుసంఘము వారిచేతను ఇరువురు దక్షిణహిందూకామగ్నచేబరు వారిచేతను ఎన్నికొనబడి 5 గురు సభ్యులు నియమింపబడవలెనని నటేశుగారు వై తీర్మానములో సవరణచేయుచు తమ సవరణ కార్పొరేషను వారిచే 1916 సంవత్సరములో తీర్మానింపబడిన తీర్మానమేమిట చెప్పిరి. క్రినివాసాచారిగారు దీనినిబలపరిచిరి.

చెన్నపురి కార్పొరేషనుచేబరులొక పెద్దవర్తక సంఘముగనుక వారిచే 5 గురు సభ్యులైనను ఎన్నికొనబడవలెను. వారిచే ఎన్నికొన బడుసభ్యుల సంఖ్య తగ్గించుట నా ఆలోచనలో సరియైయుండలేదని త్యాగరాజుపెట్టిగారు ఆక్షేపణ గావించిరి. తగినంత తప్పని సరియగు కాంక్షయు కనపరచనిది ఇది తీర్మానింపబడిన తీర్మానము విడువవని రామస్వామిఅయ్యగారు పలికిరి.

క్రామగారు గట్టి ఆక్షేపణ చేసిరి. దేశములో కామగ్నచేబరువారికి చాలా ఇబ్బందు కలదు. కనుక వారిచే నియమింపబడు సభ్యుల సంఖ్య తగ్గింప బడకుండు. మహమ్మదు ఉన్ మాక్ సాహేబుగారు క్రామగారిని బలపరిచిరి. 1916 సంవత్సరములో తీర్మానింపబడిన తీర్మానమును దొరికినవివారు ఆపాదించవలెనట్టి ఇప్పుడు తిరిగి దానికొరకు బోవుచున్నామని చెప్పుచు నటేశుగారి తీర్మానము వోట్లకు వేయబడెను. 9 వోట్లు తీర్మానము పక్షముగను 5 వ్యతిరేకముగను వచ్చుటచే తీర్మానము తీర్మానించబడెను.

ప్రేండింగు కమిటీ

ప్రేండింగు కమిటీ సభ్యులలో ఎన్నికడివిజనల సభ్యులు, నియమింపబడిన సభ్యులు, ఆయా సంఘములవారిచే నియమింపబడగలెనను దేశికాచారియగు గారి ఉపపాదనమును త్యాగరాజుచెట్టిగారు బలపరిచిరి. ఇది సర్వ విధముల పార జీవమునకు వ్యతిరేకముగ నుండునని నటేశుగారు వై తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. దీనిని గూర్చి కొంత చర్య జరిగినది. పిమ్మట వోట్లు వేయబడెను. 7 అనుకూలముగను 7 ప్రతికూలముగను వోట్లు వచ్చినవి. ప్రసిడెంటుగారి వోటు లేనప్పుడు ఈ సమాచారము దొరికినవివారికి తెలియజేయబడును.

నియమింపబడు సభ్యుల సంఖ్య 7 గురునుండి 5 గురికి మార్చబడుటకు తీర్మానింప బడినది గనుక ప్రేండింగు కమిటీలో గూడ నియమింపబడు సభ్యుల సంఖ్య మూడునుండి రెండునకు తగ్గింపబడవలెననియు ఎన్నిక సభ్యుల సంఖ్య ఒకటితో పోచింపబడవలెననియు గొ. యాకూబు హుస్సేన్ గారు ఉపపాదించిరి. ఇది బలపరప బడెను.

తగ్గింపునకు అందరు ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి.

సభకమిటీ.

ప్రేండింగు కమిటీలో లేనివారిని సభకమిటీకి ఎన్నికొనటకు గాని నియమించుటకు గాని ప్రేండింగు కమిటీవారికి అధికార ముండవలెనని సెల్వయ్యకమిటీవారిసిఫార్సుగూడ తీర్మానింపబడినది.

కమిషనరు.

కమిషను కార్పొరేషను కార్య నిర్వాహక పెద్ద కమిషనరు కారననిర్మాణ సభాసభ్యులగుటకు ఇది అడ్డుపడును. వైసభలో వారిపనిగూర్చి యాక్షేపణ జరుగును. కాబట్టి కమిషనరును నియమించుట గూర్చియు అట్లు నియమింపబడిన వానికాసన నిర్మాణసభాసభ్యులుగ నియమించుటకు కనగ్గురు గారికిగల నిరంకుశాధికారము రద్దుచేయవలెనని సి. సి. రామస్వామి అయ్యగారు ఉపపాదించిరి. 8 వోట్లు అనుకూలముగను 6 ప్రతికూలముగను వోట్లు వచ్చినవి. తీర్మానము తీర్మానింపబడినది.

సభ్యులను ప్రోసివేయుట.

కాసనపు 46 వ క్లాజు ప్రకారము కాంక్షించువారు ఒక సభ్యుని ప్రోసివేయుటకు ప్రత్యేకాధికారము కలిగియున్నారు. సెల్వయ్యకమిటీవారి సిఫార్సు చేసిరి.

అట్టి ప్రోసివేటకు 42 ద్దరు సభ్యులలో నధమపక్షము 50 మందియైనను వోటు ఇవ్వవలెను. ఇట్లు ప్రోసివేయబడుటగూడ ఉచితము గాదని కమిటీవారు తలంచుచున్నారు. ఆక్లాజు అంతయు రద్దుచేయ బడవలెనని రామస్వామిఅయ్యగారు చెప్పిరి.

స్వగౌరముగలవా రెవరైనను ఇట్టివానికి అంగీకరించరని నటేశుగారు చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచారియగు గారు వైతీర్మానములు చెప్పిన దానికంతకు అంగీకరించి ఈక్లాజు దొడు మూర్చిసిపాలిటి ఆర్డర్లోతప్ప మరి ఎందుకు గానూ దనిరి. ఈతీర్మానముగూడ తీర్మానింపబడెను.

వోట్లు

వోట్లకు, సభ్యులకు ఒక హదిరి యోగ్యతలే యుండవలెనని యాకూబు హుస్సేన్ గారు ఉపపాదించిరి. ఖుద్దుర్ బాద్ షా సాహేబుగారు బలపరిచిరి. తీర్మానము తీర్మానింపబడెను.

ఏ విశ్వవిద్యాలయములో నైన పట్టము మొందినవారు వోటు, ఇవ్వవచ్చునని 50 వ క్లాజులకు తెలియుచున్నది. వోటు ఇచ్చుటకు బూర్వము ఒక్కొక్కరు 5 సంవత్సరములక్రిత మేపట్టము బడసియుండవలెను అని కమిటీవారు సిఫార్సు చేసిరి.

కమిటీవారి సిఫార్సు విడచివెట్టవలెనని నటేశుగారు ఉపపాదించిరి. ఇప్పుటివఱకులే చాలును. దీనిని చాలవఱకు వ్యాపింపజేయుటయే చట్టపు ముఖ్యోద్దేశము.

యాకూబు హుస్సేన్ గారు వై తీర్మానమును బలపఱచుచు పట్టములను బడసినవారిని హెచ్చరింప వలసియున్నది. పట్టములు బడసినవారు అభిరుచినుపరచినను లేకపోయినను ఒకరిచే కొరబడకుండగనే వారు తమ స్వాతంత్ర్యమును కనపరచిరి. అని పార్థసారధి నాయుడుగారు చెప్పిరి.

నాకు వార్షికోత్సవమిచ్చినది. నాకుమారుడు అనగ్గుపరీక్షలో గృతార్థుడై వాడు. నేను నాసభ్యత్వము విడచివెట్టినయెడల నా మారుడే 5 సంవత్సరముల వఱకు వేచియుండవలెనని ఖుద్దుర్ బాద్ షా సాహేబుగారు అనిరి.

కార్పొరేషనులో ఘనానాయెనవారిని కలిగియుండుటయే కమిటీవారి ఉద్దేశమని ఓన్ మాన్ గారు చెప్పిరి.

బి. ఏ. పరీక్షయందు గృతార్థులైనవారు ఘనానాయెనవారు కానట్లు రామస్వామిఅయ్యగారు ఓన్ మాన్ గారు చెప్పినదానిని ఆక్షేపణ చేసిరి.

నేను బి. ఏ. పరీక్షలో గడలేనిదిని. ఏవియొకొన్ని పుస్తకములు కంఠాపాతముచేసి బి. ఏ. లో కృతార్థులనొందిన విద్యార్థులకు వోటు అధికార మొనగకూడదు. నె నేటులో గూడ ఇటుగంటి వారి వోటుకునియనుకలదు. పద్మయ్యప్ప కళాశాల సభ్యకర్తల ఎన్నికలోగూడ ఇట్టివియును కలను. అట్లచేయుటతప్ప మీకి కనరమంగు ఘనానాయెన, గౌరవములేవు. అని త్యాగరాజుపెట్టి గారు నడిచిరి. గావించబడిన అల్లరిగూర్చి విస్తరించవలసివని దేశికాచారియగు గారు కోరిరి.

అల్లరిగూర్చి అందరికీ తెలియును. ప్రతి తెల్లిదండ్రుకీ తెలియును. మీరు కార్పొరేషనువారికి ఏమియు చెల్లించలేదు. పట్టములను బడసిన వారిగూర్చి ఇంత క్రూర్యమును కనుపరచుచు త్యాగరాజుచెట్టిగారు చెప్పినదానిని రాజగోపాలాచారియగు గారు ఆక్షేపించిరి.

కొంతచర్య జరిగినపిమ్మట నేను బి. ఏ. పరీక్షలో గృతార్థుడనైతిని. వారు స్వాతంత్ర్యము హెచ్చించబడవలెను. కమిటీవారి సిఫార్సువై వారి స్వాతంత్ర్యమును మిరియు గావించుచున్నదని నా అభిప్రాయము కాదు. వారి కార్పొరేషనుతో గాని పాఠ జీవనముతో గాని పని యుండదు. ఏదియొ ఒకయోగ్యత యుండవలెను. అని అభ్యర్థులు చెప్పిరి. కమిటీవారి సిఫార్సువిడిచివేయుట గూర్చి వోట్లు వేయబడినవి. 8 అనుకూలముగను 4 ప్రతికూలముగను వోట్లువచ్చినవి. తీర్మానము తీర్మానింప బడినది.

ఎన్నికకు హక్కు.

58-వ క్లాజు ప్రకారము కార్పొరేషనుపద్ద కాంట్రాక్టు తీసికొని యున్నవానికి ఎన్నికకు హక్కులేదని చెప్పబడినది. ఈ విషయమును కమిటీవారు ఒకసిఫార్సుగావించి కార్పొరేషనుతో సంబంధముగల కంపెనీకి చెందినవాడు కార్పొరేషను సభలో కూర్చుండ వీలగునట్లు క్లాజును మార్చవలెనని నూచించి అట్టిచర్యను ఎన్నికసమయమునగాని, నియోజన కాలమునగాని తాను కంపెనీకి చెందినవాడననియు కార్పొరేషనుచే ఆకంపెనీకి ఈయబడు కంట్రాక్టుతో సంబంధము గలిగియుండు ననియు ఒకపత్రమును కార్పొరేషనుకు పంపింపవలెనని నిర్ణయించి ఆకంపెనీలకు ఈయబడు కంట్రాక్టునియమున వోటునిచ్చుటకుగాని భావమును దెబ్బకుటగాని అధికారము గలిగియుండనూడదని తెలిపిరి.

ఇదివఱకు చేయబడిన నిర్ణయములు తృప్తికరముగనున్నవి భావమేర్పడినందున నటేశుగారి ఉపపాదనమువై దేశికాచారిగారు అనుమతించిన పిమ్మట కమిటీవారి సిఫార్సు ప్రోసివేయబడెను. కమిటీవారిచే ఈక్రిందినూచన లంగీకరింపబడినవి.

కలపసామాను మీదకు, వంటచెట్టుకు మీదకు ఇప్పుడున్న లై సెన్సులనే స్థిరముగ మఱుల నుంధవలెనని కమిటీవారు సిఫార్సుచేసిరి.

చెన్నపురి రేవుసందు జరుగు ఎగుమతి దిగుమతులపై నూటికి 1/2 షన్నును కార్పొరేషనువారు విధించవలెనని కమిటీవారు తెలిపి ఇట్టి షన్ను లేనిది ఇంటివన్న మొత్తమును తగ్గింప వీలుండదనిరి.

నీటిపన్నును, నీటిపారుదల (యగుగునీటి) పన్నును వేరు వేరుగా విధింపవలెననియు కమిటీవారి సిఫార్సులందు కలదు.

కార్పొరేషనుసభా కార్యదర్శిగ నుండు కమిషనరు అధికారములను నిర్ణయింపవలెననియు ఈ అధికారములకును తన కమిషనరుపనికి గల ప్రత్యేకాధికారమునకును సంబంధమువలన చిహ్ను లేకుండ చేయవలెననియు కమిటీవారు నూచించిరి. కమిషనరుకును స్థాయిసంఘమునకును ఇప్పుడు గల అంగీకార ఉద్యోగదానాదివిషయముల హక్కులనుగూర్చి కమిటీవారి మియు విశేషముగా చెప్పక నియోజనము (డెలిగేషను) అధికముగా నుండవలెనని చెప్పిరి.

సామాన్యజనల ద్రోహములను గూర్చి కలకత్తాయందు నూతన విశేషము లేమియు లేకున్నను నిన్నటిదినమును రాడిలు అక్కడక్కడను సుఖోభము గావించుట తెలియవచ్చెను. పెద్దయన్ను గల యొక మహమ్మదీయుడు ఖురాబులలో పోవుచుండగా వై నుండినచ్చిన ఇద్దరు రాడిలు వానిని కొట్టి హత్య గావించిరి. ఇట్టివలీ తోభమునందు ఒక మహమ్మదీయ యువకునిచే కత్తితో మెడలో పొడువబడిన కలకత్తా పోర్టు పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు బట్టిగారికి గాయము బాగుచున్నది.

మదరాసు దోపిడి.

చెన్నపురియందలి చతుర్భుజదాస్ కులలోదాస్ సోదరుల కంపెనీయొక్క ఆధిపత్యముగ నివాసబహద్రుల గోవిందదాస్ చతుర్భుజదాస్ గారు పంపిన ఉదాగవాక్తము కత్తెరుగారు సంతోషపూర్వకముగా నిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:

“ బియ్యము, ఉప్పు, మిరపకాయలు మొదలైన ఆహారపదార్థములు తగ్గిపోయి ధర లభిమితముగా పెరిగినందువలన, వానికోరకు పట్టణమునందలి ప్రజేయులందును దోపిడీలు జరుగుచున్నందున, నిత్యమును 500 మొదలు 1000 బస్తాలవరకు బియ్యము, ఉప్పు, మిరపకాయల బస్తాలను కొని వానిని చిల్లరగా బీదజనులకు కొన్ని ధరల కిమ్మించుటకై కలయినంత సొమ్మును నిచ్చుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నానని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఈ యేర్పాటును, తిరిగి ధరలు తగ్గి మామూలు పరిస్థితుల తేర్పుడు 15 దినములవరకు చేయుటకు సంసిద్ధుడనైయున్నాను. బీదజనులకు గావలసిన బట్టలను కొని ఆమ్మటకు మీరు నాకు తోడ్పడినందులకు మిక్కిలి సంతసించెదను. బట్టలను ఆహారపదార్థములను ఒక్కసర్వాయము 80000 రూప్యముల విలువగలవి కొనుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. ”

రెండవదినములకందట బకంగ్ హామకాలవమీదగ్గ నెల్లూరునందీ 1200 బియ్యపుబస్తాలు వచ్చి చేనినబ్రెడ్డియొద్ద పడి యున్నవి. కారణమేమన కత్తెరుగారి యుత్తము ననుసరించి తమయొద్ద నున్న బియ్యపు నిలువలో ఈ బస్తాలనాకూడ చేర్చి మొత్తపు నిలువను చెప్పట కిచ్చగించలేనందున ఆ బియ్యపు కర్తవ్యము వాని నచ్చటనందీ గొంపోవలేదు. వోటు చేసిన బ్రెడ్డియొద్దనున్న మాపరిగెంటెంటు గారు దోపిడిజరుగునని భయపడి యీ విషయమై డిప్యూటీ కమిషనరుగారికి వార్త పంపిరి. ఆతడు వెంటనే పోలీసువారి సహాయమున బలమైన కాపలా చేర్పించెను. అప్పుడే 50 బస్తాల బియ్యము బీదజనులకు పంచివెట్టబడెను. మిగిలిన బస్తాలను నిన్నటిదిన మదయమున నుబ్బరాయసెట్టి, కొండయ్యసెట్టి అను నిరువురు వర్తకులు ఆదియప్పనాయకు పీఠిలో నున్న తమ స్వంత గిడ్డంగులలోనికి గొంపోయి మొత్తముగా గాని తేక చిల్లరగా రు 1 కి 4 పళ్ళ వో! గాని నమ్ముటకు సిద్ధముగా నున్నారని విన్న అండు కంపెనీవారి ప్రోత్సాహమువలన బకంగ్ హామ మిల్లనందలి పనివాండ్రకు 100 బస్తాల బియ్యము నమ్ముటకై పనియప్ప సెట్టిగారితో అధికారు లేర్పాటు చేసిరి. పనియప్ప సెట్టిగారికి తరువత్రూరు మైరోడ్డునందు బియ్యపుమరగలదు. నుమారు 80 బస్తాలబియ్యము వాల్టాన్స్ గోడ్డువద్దనందీ నెరంబూరు కుప్పవోలులోనికి అమ్మకమునకై పంపబడెను. వాల్టాన్స్ గోడ్డునందలి వర్తకులు తదితర చిల్లరవర్తకులను బియ్యమును బ్యాంకుకాలయొద్ద కొనవలసినదని ఆహ్వానింపబడిరి. పట్టణమునకు దక్షిణభాగమున బియ్యము దొరకుట తేనెదన బియ్యమునకొని యచ్చట అమ్ముటకై నివాసబహద్రుల గోవిందదాసు చతుర్భుజదాసుగారు చెన్నపురి కత్తెరుగారికి 10,000 రూప్యములకు నొకచెక్కు నొసంగిరి.

రాయపురములో మొక వర్తకుని సిమెట్రీగోడ్డునందున్న తన హుతునందీ బియ్యమును బండిలో గొంపోవుచుండ గొంత నంది అడ్డగించిరి. వెంటనే పోలీసువారును డిప్యూటీ కమిషనరునచ్చి బండిని తిరుగ నాతని హుతుకదకు తోలు కొనివెళ్లి రూ 1-కి 4 పళ్ళ వో! బియ్యమును ఆమ్మించి అల్లరి జరుగకుండ కాపాడిరి.

కార్పొరేషను సభ

ఈ నెల 17 వ తేదీన జరుగబోవు కార్పొరేషను సాధారణ సమావేశమునందు కె. సి. దేశికాచార్యులుగారు ఈక్రింది తీర్మానము నుపసాదించెదరు:

బట్టలు ఆహారపదార్థముల ధర లభిమితముగా పెరిగినందువలన కలిగిన సంక్షోభమును నివారణచేయు నిమిత్తమును ప్రజలయొక్క ఆరోగ్యముకూడ తేనుములను సరక్షించు నిమిత్తమును రాజధానియందలి యితరపట్టణములలో అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్న పదార్థములను పట్టణములోనికి దిగుమతిచేయుటకు ఎక్కువవీలును కల్పించుటకును ధరలనుతగ్గించి వర్తకులు యెక్కువలాభము పుచ్చుకొనకుండ చేయుటకును తగుతేర్పాట్లను గావింపవలయునని కార్పొరేషనువారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారని ధరలను నియమించి అల్లరులు జరుగకుండ కాంతి నెలకొల్పుటలో తగుసహాయమును సలహాల నిచ్చుటకై ప్రభుత్వాధికారి ప్రజాసహకార సభ్యులతో కలసి సంక్షోభకమిటీలు కొన్ని నేర్పరచబడవలెను. మరియు

యప్రభుత్వసహాయము వచ్చులోపల కార్పొరేషను సొమ్ము నుండి రు 50,000 రూప్యములను ఖర్చుపెట్టి బీదజనుల కత్యావశ్యకముగ గావలసిన ఆహారపదార్థములను బట్టలను కొని పట్టణములం దన్ని ప్రజేయులందును ముఖ్యముగా కార్పొరేషను నొకరులకును తక్కువధరల కిమ్మించుట తేర్పాట్లను గావింపవలెననియు కార్పొరేషనువారు తీర్మానించుచున్నారు.

రావుబహద్రులు జి. నారాయణస్వామిశెట్టిగారి క్రిందలి తీర్మానము నుపసాదించెదరు. పట్టణము దన్ని భాగములందును ఇంకను నుకొన్న దుకాణములను నెలకొల్పి బీదజనులకు కావలసిన పదార్థములను తక్కువధరల కిమ్మించుటకు, నీ యేర్పాట్లను గావించుటకు ప్రెసిడెంటుగారు 50,000 రూప్యములను వ్యయపరచుట కధికారము కలిగియుండుటకును కార్పొరేషనువారు ప్రెసిడెంటుగారిని కోరుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

కార్పొరేషను ప్రత్యేకసభ

నిన్నటిదినము సిటీమ్యూనిసిపల్ బిల్లును గురించి చర్చించుటకై కార్పొరేషను వారి ప్రత్యేకసమావేశ మొకటి జరిగెను. సభాకార్యక్రమమునకు పూర్వము ప్రెసిడెంటుగారు ఇటీవల చెన్నపురిలో జరిగిన దోపిడీలను గురించి యింకొక ముచ్చటించిరి.

చెన్నపురిలో జరిగినదోపిడీల విషయమై అతిశయోక్తి చెప్పబడినదియు, ప్రమాదవశమన ఈవినింగుబంజారు తగులబడుట మిక్కిలి భయంకరమైన సంగతినయ్యు వారుచెప్పిరి. పిమ్మట ఆహారపదార్థముల కలపునుగురించుచు వర్తకులు దుకాణములను మూసివేయుటకు గురించుచు వారు ముచ్చటించిరి. ఎంతకాలము వర్తకులు దుకాణములను మూసియుంచెనో అంతకాలమును పురతేనుమనకు భంగము కలుగునని వారుచెప్పిరి. గత ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలవరకు వర్తకులు నిశ్చింతతో వర్తకముచేయుచుండగ ఒక అగంటలో మాపులన్నియు మాయబడినవి. 4 గంటలవరకు బియ్యపు కరువులేనప్పుడు ఒక అగంటలో నేల కలవేర్పడినదో యూహింప నాశ్చర్యకరముగా నున్నదని వారు తెలియజేసిరి.

పి. త్యాగరాజు సెట్టిగారు పట్టణములో ఆరు నెలల వరకు కావలసినంత ఆహారపదార్థము నింక యున్నదనియు ఆనరకును వర్తకులు తమ యిండ్లయందు నిలువయుంచినయొ చెప్పిరి

పిమ్మట ప్రెసిడెంటుగారు ఆసంగతి వాస్తవగువో తామందరను నేకీభవించి వర్తకులను పట్టణతేనుమకొరకు దుకాణములను తెరిచి ప్రోత్సాహపఱుపవలయునని చెప్పిరి. కార్పొరేషనువారు డిపోలను వస్తువుల నిజమైన ధరలను తెలిసికొనుటకై నెలకొల్పిరి. కాన అంతటితో సంతృప్తిపడక తామందఱును కలసి, వర్తకులు విస్తారము లాభముకొరకుండ చతురధరలకు వస్తువుల నమ్ముకట్లు ప్రోత్సాహపఱుపవలయునని చెప్పిరి.

దుకాణములనుమూసికొని యూరక మార్పుండుటవలన లాభములేదు. పట్టణతేనుమనకు తప్పక భంగము కలుగవలదు. వర్తకులుకూడ తదితరులవలె అల్లరుల నణచివేయుటకు కుతూహలలై యున్నందున వారుకూడ దుకాణములను తెరిచి, విస్తారము లాభము నపేక్షింపక తక్కువధరలకు వలయు వస్తువుల నమ్ముటకల్పితావశ్యకమని నుడివిరి.

కుద్దాస్ భాషా సామెలుగారు పట్టణములో నున్న సకల నిత్యముగా సప్లయకీ తక్కువగా నున్నదనియు దిగుమతి చేయుట కెట్టి ఏర్పాట్లను గావింపవలెనో దనియు వాదించిరి.

ప్రెసిడెంటుగారు పదార్థముల కల నొకయగంటలో ఎక్కువవలన వీలులేదని చెప్పిరి.

త్యాగరాజుశెట్టిగారు సప్లయను దైర్ఘ్యముగారు చెన్నపురిలో వాహపదార్థముల దిగుమతికొరకు రైలుబండ్ల నేర్పాటు చేసిరిని చెప్పిరి.

ప్రెసిడెంటుగారు, ఒక వేళ పట్టణములో నిత్యముగా ఒక నెలగోజులమాత్రమే వర్తకులు నిలువయున్నను బజారులు మూసినందువలన కలుగులాభము ఏమియులేదని చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు పట్టణమునందలి భోజన సామగ్రియొక్క నిలువను తీసికొనుచు ప్రభుత్వమువారిచే గావింపబడిన ప్రకటనమీద ప్రెసిడెంటుగారిని మాట్లాడుమని కోరిరి.

క్రమగారు ఈప్రకటన చిల్లరవస్తువులకుమాత్రము సంబంధించినదని చెప్పగా, ప్రెసిడెంటుగారు తా నెట్టియుత్తరవునుగురించి వివరణ చెప్పిరి.

నతేనె గారు ఈవిషయమును గురించి వలసినంత సమాచారము దొరకగలదనియు, గాన ప్రెసిడెంటుగారు కమిషనరుల సమాచారముకొరకు తదిత్రయమునుగురించి పూర్తిగ సమాచారమును సంపాదించి రాబోవు బుధవారమునాడు సభలో చర్చింపవలయునని చెప్పిరి.

మరియు పట్టణములో కావలసినంత ఆహారపదార్థములు నిలువయున్నచో ప్రెసిడెంటుగారు నూచించిన ప్రకారము ఏర్పాట్లను గావించిన మే లని చెప్పిరి. బట్టల విషయములో యిదివరకే తగినంతచర్య తీసికొనబడినదని చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు ప్రభుత్వమువారు బట్టల విషయములో నెట్టి ఏర్పాట్లు చేసికో తెలిసికొనగోరిరి. నతేనె గారు రాసమాచార మంతయు నింకను రహస్యముగా నుంచబడినదని చెప్పి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారు కాయధాన్యముల ధరలను గురించి యడిగిన ప్రశ్నకు ప్రెసిడెంటుగారు వాటిధరలు రెండింటిని పెరిగిన వయిన కార్పొరేషనువారు ఆధాన్యము నెక్కుడుగాకొని నిలువచేయుచున్నారనియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారుకూడ ఆధాన్యము నెక్కుడుగా నిలువజేసినదియు చెప్పిరి. మరియొక ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పయింకను కావలసినంతధాన్యము కలదనియు, ఇంకను అంత యున్నప్పటికిని హెచ్చుధరల కమ్ముట కేవలము ధరల మంచి చెడ్డల నాలోచించక కేవలము డబ్బుచేసికొనుట కాదాయనియు చెప్పిరి.

త్యాగరాజుశెట్టిగారు ఈ పట్టణములో నింకను ఒక సంవత్సరమునకు కావలసినన్ని మిరపకాయ లందుగ హెచ్చుధరల కమ్ముట కేవలము డబ్బుచేసికొనుట కాదాయని నూచించిరి.

ప్రెసిడెంటుగారునివాసబహద్రుల చతుర్భుజదాసుగారు యింకను నెక్కుడు కార్పొరేషను డిపోలను నెలకొల్పుటకై నెలకు 80,000 రూప్యములను సొమ్మును సప్లయ చేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నట్లు తమ పేర మొక వార్త పంపియు తెలియజేసిరి.

ఈ డిపోలవిషయమై సొమ్ము వినిగా వచ్చుచున్నందున కలయిపో నెక్కుడు డిపోలను నెలకొల్పవచ్చును. ఇది వరలో నెలకొల్పబడిన డిపోలు లాగుగ పనిచేయుచున్న గాని క్రొత్తది నెలకొల్పినందువలన లాభము లేదని చెప్పిరి. కాబట్టి చతుర్భుజదాసు గారి ఆలోచన కార్పొరేషనుకు అంత యుపయోగకాంగా నుండవలదనియు చెప్పిరి.

ప్రెసిడెంటుగారుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు బియ్యమును కొనుటకు గాను పోలీసు కమిషనరుగారి యధికారములో 10,000 రూప్యములు ప్రభుత్వమువారు యంచిన సంగతి తమకు తెలియలేదని ప్రెసిడెంటుగారు చెప్పిరి.

రాజగోపాలాచార్యులుగారి యొక్కయు నతేనె గారి యొక్కయు ప్రోత్సాహమువలన, పట్టణములోనికి భోజన సామగ్రిని దిగుమతి చేయుటకును వెంటనే ధరలను తగ్గించుటకును తగు ఏర్పాట్లు గావించుటకును కార్పొరేషనువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారని తీర్మాన మొకటి నేక గ్రీయుగా నామోదించబడెను.

ఆనర కమిటీవారు ధరల తగ్గించు విషయమై యనుమతి బడయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరిరిని కార్పొరేషనువారి సమాచారముకొరకు త్యాగరాజుశెట్టి గారు చెప్పిరి.

నేటిదినము

నేడును రేపును నెలవునము లగుటవలన నేజో రోహో ఎక్కుడు తీవ్రముగ దోపిడీలు జరుగునని ప్రజలు ను వర్తకులను భీతావహాలై యున్నట్లు తెలియుచున్నది. పట్టణము దన్ని భాగములందును ముఖ్యవిధులలోను కాపురల చేయు పోలీసు సిపాయిల సంఖ్య నానాటికి హెచ్చుచున్నది. నేటిదిన మెచ్చట జూచినను గుంపులు గుంపులుగా సిపాయిలు ఆయనపాటులై పట్టణముయట్టు కొపలా కాయుచున్నారు. కాని నేటిదినము ఇంతకరకును వైవాహికనాము వలన నెచ్చటను అల్లరి జరుగలేదు.

ఇల్లు అమ్మకమునకు

వికాలమైన దొడ్డిగారి లాగుగ నిర్మింపబడిన యొక మేడ యిల్లు అమ్మకమునకు గలదు. దొడ్డు తోటలు మొదలైనవి వేసికొనుట కనుకూలముగనున్నది. (1818)

నెల్లూరు నవాబుపేట బజారు పీఠోగి కలదు.
“టెనర్ C/o హిందువుత్రీక, మదరాసు”
అని వ్రాయుడు.

స్థానిక వార్తలు

(0)

ఒకవిందు:— తమ ఉద్యోగము చాలించుకొనుచున్న ప్రాధికార రామానుజాచార్యులుగారి గౌరవార్థము వచ్చుచున్న కళాశాలలో విద్యార్థులు చేపు ఆదివారమునాడు ఒకవిందు చేసెదరు.

తిరువళ్ళిక్కేణి ఉపన్యాసములు:— చేపు ఆదివారము సాయంకాలము 6-15 నిమిషములకు తిరువళ్ళిక్కేణి కలెక్టు హైస్కూలులో బి. చక్రవర్తి, బి. పి. బి. ఎల్. గారు “వశిష్ట మతన జీవనము” గూర్చి ఉపన్యాసించుదురు.

సుగుణవిలాసభ్య:— ఈనెల 16 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5-30 నిమిషములకు వైసభివారు విశ్వవిద్యాలయ పురమందిరులో సంస్కృతశతకంఠలానాటకప్రదర్శనము గావింతురు.

విద్యార్థి కల్ప:— ఈనెల 16 వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 4-45 నిమిషములకు వైసభి ప్రత్యేక సమావేశము వచ్చుచున్న కళాశాలలో జరిపి డాక్టరు టి. రాజగోపాలగారి అకాలమరణమునకు వగచెదరు.

ప్రకటనము:— బాగుచేయుచున్న తొగ్గపగురుతిని ఇదివరకు దొరతనమువారు నిషేధించియుండిరి. ఈసంవత్సరము ఆగష్టు 31 వ తేదీనాని ఆంధ్రకు బూర్గుముగాని విప్లవకాబడిన గురువు ఎగువతికొనుట మాత్రమే నైనప్పటియు రద్దు చేయబడినది. ఎగువతి సౌకార్యములకు దొరతనమువారు, పూచీబడరు.

జగన్నాథధర్మక్షనభ్య:— చేపు ఆదివారముమధ్యాహ్నము 4 గంటలకు కళాశాలములో (4-4 వీరాస్వామి పిళ్ళవీధి, ఎన్.మారు) కోనేటిరాజపురమువాస్తవ్యులగు వైద్య నాథఅయ్యగారి గాత్రపాటము, మాయవరము నుబ్బయ్యగారి ఖిడేలవాద్యమున, మేలత్తువాస్తవ్యులగు కృష్ణయ్యగారి మృదంగవాద్యమున, సుందరఅయ్యగారి ఖుటవాద్యమును జరుగును.

మహాజనోపకార సంఘము:— వాల్ టాక్సు కోర్టునందలి ‘లక్ష్మీవిలాస్’ భవనములో ఈనెల 18-వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 4-30 నిమిషములకు వైసభివారు యాజమాన్యముక్రింద నొక బహిరంగసభజరిగి బీదలకు ఆహారపదార్థములను ఒట్టలను చౌకధరలకు విక్రయించుటకు “మహాజనోపకారసంఘము” తెరుచుటకు ఏర్పాటులు గావింపబడును.

చెన్నపురాంధ్రసభ:— విద్యాశాఖ పత్రమునఈనెల 16-వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు బెజవాడ వాస్తవ్యులు బ్రహ్మశ్రీ, మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులుగారు బ్రాహ్మ్య 9-వ నెంబరుగల సభాభవనముందు బ్రహ్మచర్యాశ్రమధర్మములను గూర్చి వైసభివారు సుభాషించెదరు. బ్రహ్మశ్రీ, చదలవాడ సుందర రామ శాస్త్రిలుగా రగ్రాసవాధిపత్యము వహించెదరు. అందఱును తప్పక దయచేయఁ బ్రార్థింతురు.

మాట్లాడు సినిమాలు:— సినిమాలలో బాహ్యము మాట్లాడలేకపోవుట బట్టి కలుగులాటు భక్తికొనుటబాహ్యము అభినయము పెట్టుబడినది. చాలకాలమునుండి ఇదియొక లోటుగా భావింపబడుచున్నది. ఈ లోటు పూర్తికొనుట ఎన్నియో పోధనలు చేయబడినవి. కాని ఫలములేక పోయెను. సినిమాల బాహ్యము అభినయముతో బాటు భవనికూడ వచ్చుట కొక యంత్రము కనిపెట్టుబడినట్లు ఇండియా గజెటులో ప్రకటింపబడినది. కనక మాట్లాడు సినిమాల కొనుట మనము చాలకాలము నిరీక్షించియుండ నక్కరలేదు.

గత ఆగష్టువరకు గుంటూరు అన్నదాన సమాజముపక్షమున మామూలు సంవత్సరము 8-కి 481 మంది బీదలకు భోజనమొసంగబడెను. మరియు 1-వ తేదీన బి. కొండలరావు వాయుడుగారు గుంటూరు అన్నదానసమాజము మహాజనుపట్టి వాఖిలా హాజరైన 88 వందల బీదలకు 3-వ తరగతి ప్రత్యేక తేదీసంవత్సరము చేయించిరి.

తట్టనాకలు అంతర్గమించే ముంచబడుట
స్వామి, సెప్టెంబరు 12:— స్వయినువారి నాకలను ముంచినదలకు జర్మనలు సవ్యవహారమును ఇచ్చుటకు ఆంగ్లికరించిరి. ముంచబడిన పులియొడకను అడవి కురువుగల ఒడను జర్మనలు స్వయిన వారి కేయకేయన. ఇదేరీతిగ హాలండుకిని జర్మనీవారికిని ఏర్పాటులు జరిగెను.

అమెరికను సేన.

న్యూయార్కు సెప్టెంబరు 12:— నేటిదినము 18-వ దశకే ఖాసేన యధికారముకొనుట సవకూర్చబడు సందర్భమున దేశభక్తిపూరితముగ ప్రదర్శనము జరుపబడెను. వీనిలో 18, 45 వయస్సున నుండు వైయకుల సంఖ్య 280000 నుండి 500000 కంటే వృద్ధిచెందెను.

బోల్షెవిక్కుల జ్ఞానవ్యము.

మహా రాజాచార్య.

లండను, సెప్టెంబరు 12:— డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రిక యట్లు వ్రాయుచున్నది:— బోల్షెవిక్కులు రష్యన్ మహారాజుని, ఆమె కుటుంబమును హత్యచేసిరి. ముట్టాయందు రెడ్ గార్డులు రాజమూలను ఆమెకుతురిని, ఒట్టెబర్డుప్రభువును ఆమెలట్లుని హత్యచేయుటకు ప్రయత్నించిరి. నల్లగమ్మద్రవాకా దళమునకుండి వానికులు అడ్డువచ్చి రెడ్ గార్డులతో పోరాడెను. రాజమూల నుండి తమకునున్న దని తెలియచున్నది.

సోవియటు ప్రభుత్వము

ఆంధ్రప్రదేశ్, సెప్టెంబరు 12:— రీనిస్కూ వెన్సు సోలిస్కూ జేటింగు పత్రికకు మాస్కో నండి యట్లు తెలియవచ్చినది:— ఇకముందు ప్రజాప్రతినిధులు స్వయంరక్షణముకొనుట బాగ్రత్తగా ప్రయత్నింపబడియుండవలెననియు, భాగుగా కనవము గలిగి, సాయుధములుగ నుండు హెటూరుబండ్లకే పెట్టా గ్రాడు మాస్కో పురములకు దుశయోగించిననే అకస్మికాపద్రవము లనండి తప్పించుకొనవచ్చు ననియు సోవియటు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి.

పెట్రోగ్రాడు మాస్కోల స్థితిగతులు.

లండన్, సెప్టెంబరు 12:— పెట్రోగ్రాడు మాస్కోలలో స్థితిగతుల వివరించుచున్నది. పెట్రోగ్రాడెంతయు భీకరదానాలములో నున్నది. ఎచ్చటచూచినను దౌర్జన్యము మెండుగనున్నది. ఉద్యోగుల విడుదలనుగూర్చి ప్రభుత్వము వారింకను బోల్షెవిక్కులతో రాయబారమును జరుపుచునే యున్నారు. కాని స్థితిగతులు చాలవిషమముగ నున్నవి. పౌరులు తిరుగుబాటునొప్పుటచే ఏమిచేయుటకు తోచుటలేదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ యథ రాధములు

బెజవాడసభ.

(మాస్కోయ విశేషమునకన్వయించి)
“ఆంధ్రప్రదేశ్ యథ రాధములు” అను కీర్తికతో రామకృష్ణకవులు సంవత్సరాని సంచికలో వ్రాసినందునకు తమ బోధమును వెల్లించుటకై బెజవాడపౌరులు 6-వ తేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు రామమోహనధర్మ పుస్తకభాండాగార భవనమున సభచేసిరి. ఆసభకు పురప్రముఖు లెల్లరు వేంచేసి యుండిరి. వేమూరి కళ్యాణి శాస్త్రిలుగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. కలుపురు ఉపన్యాసముల మొసంగిరి. దిగువ వ్రాయబడిన తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ సంగీకరించబడినది:—
“సుప్రసిద్ధాంధ్రకవులును, పూజ్యులును, గౌరవనీయులు నైన నన్నయ, తిక్కన, పోతనాదులను తూలనాడుచు ఆంధ్రపత్రికయొక్క కార్యముక్తివరకు “ఉగాదిసంచిక” లో ప్రచురించిన పద్యములు మిక్కిలి హేయములైన ననియు ఆంధ్రులు గర్వముగ నెంచుచున్నారనియు ఆంధ్రలోకమునకు వెల్లడికాగలందులకు బెజవాడపౌరులు సెప్టెంబరు 6-వ తేదీ సాయంకాలము రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండాగార మందిరమున సభచేసి ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుచున్నారు.”
“మజిల్యే భామిభిమానులందరు సంవత్సరాని సంచిక యందు దీపద్యములుగల 95 పేజీని తొలగించుటకు సభవారు కోరుచున్నారు.”

సెల్లూరినుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— 4-వ తేదీన ఆయుర్వేదడాక్టరు కోమాంమారు రామకృష్ణమాచార్యుల వారింట దొంగలుపడి మున్నూరుకూసాయల వెలగల వస్త్రములను దొంగిలించిరి. రయిలుకట్టవద్ద తాము దొంగలించిన వస్తువులను మూటలు కట్టుకొనుచుండగా రంగనాయకులపేట బాయిపొట్టు రాత్రి కాపలాకాయుచు దొంగిలను పట్టుకొనిరి. నగులురదొంగలలో ఒకడు పట్టుబడినాడు. ఈ సందర్భమున కోర్టును చూపిన బాయిస్కూపుటు మేస్తరుగారిని కలెక్టరుగారు ప్రోత్సహము గలిగించునట్లు తగిన బహుమానమును బహుగలరని కోరుచున్నది. కలెక్టరుగారు మొన్న ఆదివారమునాడు చర్చికిపోయి వచ్చుచుండగా బీదలు అడ్డుపడి మేము బ్రదుకలేము అని చెప్పకొనగా ఇంటివద్దకు ఇద్దరను మాత్రము రమ్మనిరట. వారు పోయి మాట్లాడినా ఏమో కలెక్టరుగారు రూతు 8 సేర్ల వంతున బియ్యము అమ్మించెదమనింటి గాని బహుళలో 6½ సేర్ల దొరకడి బియ్యము 5½ సేర్లుగా మారినవి.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి.

నిలవసాము రూ॥ 70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయుబడెను, ఎంపావమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారునకు వృద్ధాప్యదళియందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే గాక, పాలిసీదారునికి అకాల మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. ధీరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యముగు మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable Telugu knowing gentlemen for the post of a Travelling agent for the Telugu districts. Most favourable terms to those who can give guarantee of business.

Apply to:—
P. V. Subramonier,
Ag. Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

బొంబాయి పార్శ్వ ఇమిటేషను పట్టుచీరలు, సాగనైసి! గట్టిరంగు గలది!! వెల సరసమైనది!!!

16 మూరలు విడుపున, 2½ మూరలు వెడల్పుగల చీరలను మేలైన రకములు చక్కని నేతతో తయారుచేసి పంపబడును. చీరలు అనేకరంగులు గలవు. ఈ చీరలు తీసి ఉపయోగించిన పిచ్చుట దాని యొక్క యోగ్యతను చక్కగా చెప్పవచ్చును. (1142)

1 చీర 16 మూరలు రు 7—8—0
1 చీర 18 ,, 8—8—0

మీరు అర్హుర చేయునపుడు

కావలసిన రంగును దయచేసి వ్రాయవలెను.

బాలామణి మాంగ చీరలు రు 4—8—0
మధుర బుట్టాచీరలు 5—8—0
చంద్రకలాచీరలు టెంగు రూపుచీరలరతెనుడునవి 12—0—0
సానిత్ర సరిగచీరలు 8—0—0
కంచి గంటిమాచీరలు 4—8—0
అసలుపట్టు గోహర్ బానుచీరలు 25—0—0
4 చీరలు ఒకేసమయమున తీయువారికి తపాలాఖర్చు ఉచితము.
ప్రీ సుందరలక్ష్మి అందు కో,
2, రామానుజ ఆయ్యర్ పిత్తి, మద్రాసు

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)
:o:

Great Britain

Mr. Lloyd George's Visit to Manchester Ovations from Great Crowds.

LONDON, September 12.
Mr. Lloyd George arrived yesterday in Manchester and was accorded an immense ovation from Great crowds and thousands of munition workers. The Premier was welcomed by the Lord Mayor and Corporation. He proceeded to the Mansion House where he received three deputations from Armenians, Syrians and Zionists who presented patriotic addresses of welcome to which the Premier replied sympathetically.

Premier's Lancashire Tour. Stirring Speech at Manchester, Importance of Issue of War.

LONDON, September 12.
The Premier to-day received a great ovation from big crowds in the streets of Manchester during his journey to the Hippodrome, where he was presented with the freedom of the city in the presence of a large and distinguished gathering. Acknowledging the honour, the Premier said that the life and honour of Britain, the fate of the British Empire and the destiny of humanity hung upon the issue of the war. News now was really good. We were not at the end of our journey. There were steep gradients ahead. The tunnel we were passing through might be dark, but it would be short. The worst was over. (Loud Cheers).

Transport of Americans.

There was no finer feat in the history of British industry than the transport of the Americans across the Atlantic. The Germans did not expect more than two divisions of Americans, but hundreds of thousands were now in France and the Germans knew it. (Laughter). They were the advance-guard of at least ten millions of the finest material in the world.

In order to realise what had happened we must contrast the advance of 1916 with the recent advance over the same ground. The casualties in the last advance were under one-fifth of those in 1916. The main difference between 1916 and 1918 was the unity of command. We had been extremely fortunate in securing for the Supreme Command Marshal Foch, who was specially fitted for the exceptional conditions of this war, where battles were fought on a front of three hundred miles. Nothing but heart-failure on the part of the nation could prevent our achieving a real victory.

Requisites of Durable Peace.

To end all wars we must impose a durable peace upon the enemy. Not only must Prussian military power be beaten, but the German people must know that their rulers had outraged the laws of humanity and that Prussian strength cannot protect them from punishment. (Cheers.) This must be the last war. A League of Nations would not in itself secure the world against a catastrophe. A League of Nations with Prussian military power triumphant would be a league of fox and geese. One fox and many geese—and the geese would greatly diminish in numbers. (Laughter).

He was all for a League of Nations. Indeed a league had begun. The British Empire was a League of Free Nations. (Applause.) The Allies were also now a League of Free Nations, and if a post-war Germany repudiated and condemned the perfidy of her rulers, Germany would be welcomed to the great League of Nations. But the only sure foundation of peace was the victory of the Allies. (loud Applause).

Lessons of the War.

Peace must be such as to commend itself to common-sense and, in consequence, to the nations generally. It must not be dictated by extremists of either side. He could not allow Bolsheviks to force upon us a peace so humiliating as to dishonour the national flag, and to make a repetition of the horrors of this war inevitable. When a satisfactory peace was secured we could proceed with a clear conscience to build up a new world. The first lesson was the immense importance of maintaining the solidarity of the British Empire. There must be healthier conditions in workshops. Bad health for a nation was a bad business for all. We must pay more attention to schools and initiate the best conditions for production. There must be a bold reconstruction after the war, but the war must first be won. (Hear, hear.) There were disturbing social and economic symptoms all over Europe, which we must provide against in time. Then we should enjoy a settled weather for the great harvest which was coming. (Cheers.)

Fight to the End.

Speaking subsequently at a luncheon, the Premier referred to the talk of peace by negotiation and declared amid loud cheers that there could be no compromise between freedom and tyranny. Raising his voice the Premier added: "We will fight to the end."

Details of Premier's Speech.

German Defeat and Despair.

LONDON, September 12.
The following is an amplification of Mr. Lloyd George's speech in the hippodrome at Manchester:—

He quoted the "Frankfurter Zeitung" as quite correctly explaining the latest German defeat as partially due to German ignorance of the existence of our great reserves. A measure of German despair was that they were actually appealing to Austria. He again quoted the "Frankfurter Zeitung" to the effect that the military operations arising from Marshal Foch's supreme command had resulted in a precision and saving which had brought about a new phase of the whole Entente leadership. Marshal Foch was one of those rare men who had got a telescope at the back of his eye. Mr. Lloyd George declared that unless the image of victory was stamped on the coin of peace terms, it would depreciate in value as time went on.

Solidarity of the Empire.

Referring to the importance of maintaining the solidarity of the British Empire, Mr. Lloyd George said:—The Empire had rendered a service to humanity, the magnitude of which would appear greater and greater to future generations. It had helped to stop barbarism which was sweeping through Europe. To allow such an organisation to fall to pieces after the war would be a crime against civilisation. This British Empire would count more next time than it did in the past because Germans knew now what they had to deal with. (Laughter and hear hear). A great deal had been accomplished in the way of achieving a practical unity. But still more had to be done in order to make the Empire a greater concentrated solid force than it was at present.

Value of Nation's Health.

Dealing with reconstruction questions he said the health of the country in the past revealed startling, even appalling, results when the question of military fitness arose. The Ministry of National Service had informed him that at least one million more men could have been put in the fighting ranks if the health of the country had been properly supervised. If we had only had them, this war would have ended triumphantly ere this.

Sacrifice for Liberty.

In his speech at luncheon afterwards, Mr. Lloyd George asked whether it was to be a continent of slaves or free men. The cause would win which looked far ahead into the future. It was better to sacrifice one generation than sacrifice liberty for evermore.

Premier Ill.

His Lancashire Engagement Postponed.

LONDON, September 11.
It was announced in Manchester last night that Mr. Lloyd George was suffering from a chill accompanied by high temperature, and that he would possibly be unable to fulfil his Lancashire engagements.

Condition Satisfactory.

LONDON, September 13.
It was announced in Manchester this morning that Mr. Lloyd George's condition was satisfactory, but all his Lancashire engagements have been cancelled.

General Smuts.

Presented with the Freedom of New Castle.

LONDON, September 13.
General Smuts was presented with the Freedom of the City of Newcastle to-day. In the course of his speech he said they were meeting under the happiest auspices. There would be a hard effort ahead but we knew the tide had turned. He was glad to know that his own country men from South Africa had borne their share in the great work. If there was one country on which Germany had an eye it was South Africa.

Subsequently the honorary degree of D. C. L. of Durham University was conferred on General Smuts by the Earl of Durham.

Cotton Spinners' Decision to Strike.

Defence of the Realm Act Invoked

LONDON, September 11.
The Press Bureau announces that in view of operative cotton spinners decision to strike, Government has invoked the Defence of the Realm Act I, has obtained an interim injunction to prevent the distribution of strike pay. The Board of Trade states that dispute is not between employers and operatives but relates solely to the conditions under which unemployment benefits are paid from the fund collected from employers under conditions drawn up by the cotton control board which is the representative of employers, operatives.

German African Colonies.

Restoration after War Impossible.

Press Comments on Mr. Georges' Indictment.

LONDON, September 12.
Mr. Georges' "terrible indictment" of German treatment of the natives in South-West Africa is generally commented on. The "Daily Chronicle" says:—Whatever the future of other German Colonies may be, it is impossible that South-West Africa can be restored to Germany.

The "Daily Graphic" says:—After such an exposure, the return of any colonies to Germany would make the Allies partners in her unspeakable crimes.

The "Daily Telegraph" says:—Whatever ex-German colonies may be returned after the war, South-West Africa will assuredly not be.

The "Morning Post" says:—After this horrifying blue book the Allies cannot, in any circumstances, willingly assent to the return of the African colonies.

The "Times" says:—Knowing the Germans as we do, we could not restore any natives to their tender mercies without becoming deliberate accomplices in their crimes.

Death of Sir Samuel Evans.

LONDON, September 13.
The death is announced of Sir Samuel Evans, President of Probate, Divorce and Admiralty Courts.

France

Austrian Peace Proposal.

French Press Opinion.

Camouflaged Enterprise to Weaken Allies.

LONDON, September 12.
PARIS:—Commenting on the last peace proposal by Baron Burián, the French press is unanimous in calling it a camouflaged enterprise having as its object the weakening of Allied power by stopping their military progress. The press says:—There is nothing truly liberal to be found in such an enterprise. It is merely a peace manoeuvre. Such is started every time that German power is endangered as will be remembered in the case of the political and internal incidents in Germany in July 1917. German

defeat is thus most apparent. To such a peace offensive the "Entente" remains firmly opposed and their common programme is not to be influenced.

Thirteenth Deputy to Die on the Field

LONDON, September 11.
PARIS:—M. Gaston Dumesnil is the thirteenth Deputy to meet his death on the field.

Harvest on Reconquered Land.

LONDON, September 11.
PARIS:—The French Minister of War has just informed the Budget Committee that the armies have ensured a harvest on the reconquered land. About 42,000 acres have been reaped and there are 5,700 acres still to be done.

America

American Troops Arrive.

LONDON, September 12.
WASHINGTON:—The Chief of Staff announces that American troops have arrived at Archangel.

The 13th Million of American Army Enrolled.

LONDON, September 12.
NEW YORK:—There were unprecedented scenes of patriotism throughout America to-day when the thirteenth million of Americans was enrolled for war service under the new law raising the total enrolment between the ages of 18 and 45 to twentythree and a half millions.

Central Powers

Kaiser's Peace Offensive.

Exhortation to German Labour.

War Due to Enemy Envy.

LONDON, September 12.
AMSTERDAM:—The Kaiser has now taken in hand the peace offensive. Addressing Krupp's employees at Essen he declared that he had left no stone unturned to shorten the war, but the enemy had jeeringly and contemptuously rejected the unanimous peace offer he had presented in December 1916, and had treated in a similar way repeated responsible suggestions since made. Germany was always ready to offer the hand of peace, but the enemy compelled Germany to fight for her existence. After landing the army and reiterating the claim that the British Navy was defeated in the Skagerrak, he eulogised the U-boats which, like consuming worms, were gnawing the enemy's vitals. The Kaiser proceeded to argue that the war was really due to enemy envy of German industry and Kultur. That envy was replaced by hatred owing to enemy miscalculation. Everyone knowing the Anglo-Saxon character knew what it meant to fight them, how tenacious they were. He accused Great Britain of criminally attempting to overthrow the "Ultra Democratic" Russian Government. He warned his hearers against rumour-mongers. The enemy had tried to weaken the morale of the German people by spreading false rumours and who ever hearkened unto them was a traitor to the Fatherland.

"So Help us God."

The Kaiser proceeded to quote passages in Scripture, showing that the almighty would sustain his own. However, if they were going to build upon God's assistance, they must have faith, because to doubt was ingratitude to God. Moreover had they really ground for doubt, had they not won peace with Russia and Rumania and "finished" Serbia and Montenegro? "Was God at the last moment going to abandon them in the West? Only the faint-hearted would think so. But the Germans must weld themselves into a solid block of resistance to the enemy". The Kaiser concluded:—"Now promise me, on behalf of entire German Labour, that you intend to fight, to hold out to the last. So help us God. Whoever intends to do so let him answer "yes". The assembly answered with a loud "yes" and the Kaiser replied—"I thank you now. You must banish doubt. Our watchword now is German swords raised strong and muscles taught to battle against everything that stands against us".

Neutrals' Ships Submarined.

Germany Agrees to Compensate.

LONDON, September 11.
Germany has agreed to Spain's demand for compensation for damages inflicted by submarines. For every torpedoed Spanish ship Spain will claim possession of equivalent German tonnage. A similar arrangement has been made between Germany and Holland.

A Prince's Death.

LONDON, September 12.
PARIS:—Prince Albert of Saxe-Weimar, second son of Prince William of Saxe-Weimar, has been killed in the recent offensive in France.

Russia

Ex-Empress of Russia and Her Daughters.

Their Rumoured Assassination.

LONDON, September 12.
The "Daily Express" understands that Bolsheviks have murdered the Empress of Russia and her four daughters.

Red Guards at Malta tried to kill the Dowager Empress and her daughter and son-in-law, the Duke of Oldenburg. Sailors from the Black Sea fleet intervened and fought the Red Guards for a fortnight defeating them. It is understood that the Dowager Empress is safe.

To Secure Soviet Leaders from Attacks. Government's Warning.

AMSTERDAM.—The 'Rheinische Westfaelische Zeitung' learns from Moscow that the Soviet Government has issued an order to all People's Commissaries that they henceforth must take most careful measures for their safety and use only strongly manned armoured cars in the streets of Petrograd and Moscow securing them against sudden attacks.

The Situation in Petrograd & Moscow. Violence Rife.

LONDON, September 11. Reuter learns that official telegrams portray an increasingly grave situation in Petrograd and Moscow. Serious fires are undoubtedly raging in Petrograd. Violence is rife. Government is still negotiating with Bolsheviks regarding the release of officials but the situation is delicate and anxious as mob law reigns.

CENTRAL POWER

Great Scenes of Enthusiasm. Escape of German Soldiers.

AMSTERDAM.—The 'Telegraaf' states that during the confusion of retreat, a hundred German soldiers escaped and are now wandering about Belgium hiding in woods. Numbers have reached the frontier.

Western Front

A New Battle Impending. French Satisfaction of Summer Offensive.

PARIS.—Unable to carry out their plan of keeping their adversary west of Crozat Canal, which would have covered St. Quentin on the south-west and La Fere on the west, the Germans have also been unable to prevent the progress of General Debeney's troops westward. The latter through the occupation of Travecy on the Oise, north of La Fere, have thrust a new wedge into the Hindenburg line. The Germans' obstinate and desperate resistance must yield finally. The French are less than six kilometres from St. Quentin. Evidently guns must intervene strongly to destroy the enemy's organisations, where machine-guns swarm. Tanks are bringing their powerful help to the infantry. There will, therefore, be a new battle. The summer offensive ends, after 55 days, in the most crushing defeat the Germans have ever sustained. A violent artillery duel is proceeding in Lorraine, and in Vosges.

Destruction of Ham. Wanton Hun Outrage.

LONDON, September 12. Reuter's correspondent at French headquarters in a message dated 11th says:—Ham, the largest town in the devastated country which the Germans spared in their retreat last year, has been visited with destruction even more complete and less justifiable than that of Noyon. They methodically destroyed it by fire. The inhabitants were evacuated, infernal machines were placed in houses and fires started and by pressing a button miles away bridges were blown up. Ham did not suffer by shells, neither side being interested in firing on it. The only excuse the Germans could make, that it blocked the road against pursuit, was invalid. The destruction of the bridges alone made it impossible for the French to enter the town until they were replaced.

LONDON, September 13.—2 A. M. Last night's French communiqué says:—Westwards of St. Quentin co-operating with the British, we advanced to Helson-Savy Road. American attack in the region of St. Mihiel is developing under best conditions.

Advance Reaches a Maximum Depth of Five Miles.

LONDON, September 12. Reuter learns that the French and American Eastern attack was from Ximray to Fey-Eu-Haye. Advance reached a maximum depth of five miles. Thiencourt, Pannes and Monard were captured, northwards of Meusard the cavalry is pushing in the direction of Vigonneux. Patrols have reached the road north of Bois Communax and are in the western outskirts of St. Mihiel. Northwards, the Americans captured Cambres and reached the western outskirts of Dommarin. The British to-day successfully attacked resulting in the capture of the village of Havrincourt with the exception of the north-eastern edge. This is an advance of half a mile on a front of three and a half miles.

Havrincourt Captured.

LONDON, September 12. Reuter's correspondent at the British headquarters wiring this evening says:—This morning's attack east of Havrincourt was designed to clear out irritating enemy's nests and generally improve our line along a series of spurs in the region of Gouzeaucourt. But something more was accomplished. Havrincourt being captured, also an important ridge of village or Treasacilly on the fringe of our old trench system. About three hundred prisoners were taken. Although artillery fire has increased considerably in this part of front, unquestionably the Germans are beginning to feel shortage of ammunition. The weather continues to be very mild.

British Successful March. North of Havrincourt Sector.

LONDON, September 12.—11:20 P. M. The British communiqué says:—In spite of weather our operations continued successfully this morning in Havrincourt sector. The English captured Treacault and the

old British trench lines, east of north of it. On their right the New Zealanders progressed eastward of Gouzeaucourt Wood overcoming obstinate resistance of a Jaeger division. At Havrincourt the Yorkshires who carried the village on 20th November 1917 attacked for a second time over the same ground with like a success. Other English troops attacked across the canal Du Nord northward of Havrincourt. After a sharp fighting we captured the village, also a section of the Hindenburg line between the village and canal. Northward of Bapaume-Cambrai road the Lancashires after a sharp fighting completed the capture of Moeuvres. We took one thousand prisoners in these operations. We further progressed southward of Labasse Canal and northwestward of Armentieres.

Railway Track Bombed.

LONDON, September 13. The Air Ministry announces that despite wind we bombed the railway at Courcelles directly hitting the track. We also bombed the village of Vervy and the railway west of Vervy with good results.

Operation in St. Mihiel Sector.

LONDON, September 13.—2:25 A. M. Last night's American official communiqué says:—This morning our troops operating in St. Mihiel sector made considerable gains. Assisted by French units they broke the enemy's resistance and advanced at some points to a depth of five miles. We have up to the present counted eight-thousand prisoners. The operation is still in progress.

Franco-American Attack.

Enemy Felling Back.

LONDON, September 12.—4:40 P. M. Reuter's correspondent at American headquarters at Nancy says:—The French and Americans attacked between five and eight this morning on either side of St. Mihiel salient. The attack was preceded by a four hours barrage. The southern attack was on a front of twelve miles, and the western on a front of eight miles. The weather was fine and there was a great concentration of artillery and aeroplanes. The attack has hitherto been successful, and the enemy is falling back on both fronts. The enemy, though undoubtedly suspicious of our intentions in the region, was unaware of the time and direction of attack. The troops are immensely eager and are fighting magnificently.

Successful American Attack.

LONDON, September 12.—10:20 P. M. PARIS.—The American army launched a successful attack this morning on the front St. Mihiel-Pont-a-Mousson.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Simla

Indian Finance Department.

Applications for 3 Vacancies Invited.

SIMLA, September 13. A Press Communiqué says:—The Government of India are notifying that three vacancies in the general list of Indian Finance Department will be filled by the appointment of probationers on the result of competitive examination to be held at Calcutta during the second half of December 1918, under ordinary rules, particulars of which can be obtained from Local Governments and administrations and from Directors of Public Instruction. Only nominated candidates can appear at the examination.

Calcutta

Rowdiness Still Rampant In Calcutta.

CALCUTTA, September 13. Though there is no more mob disturbance stray cases of rowdiness are still reported to-day. An aged Mahomedan while going through Burra Bazar was seriously assaulted by two upcountrymen resulting in the death of the victim. Mr. F. D. Burtley, Deputy Commissioner Port Police, who was stabbed in the neck during the recent disturbances by a Mahomedan had been improving rapidly. A European jute merchant who was injured in Circular Road on Tuesday last and admitted in Hospital had been discharged.

Bombay

Bombay Cricket Match.

Parsees Make 206 Runs.

POONA, September 13. By dint of careful play this afternoon after lunch Parsees managed greatly to improve their position. From 43 they carried their total well over the lead Mahomedans had obtained on the first innings until they had put themselves in a fairly secure position by the time their own second venture came to an end. This result was mainly due to the great stand made by Vajifdar and Mirza whose partnership was responsible for going on books. Vajifdar himself was a couple of hours at wickets making his score of 81. Parsee second innings ended at 5-10 P. M. for 206. This leaves Mahomedans the task of piling up 114 runs in order to win the match. The best bowling analysis was put up by Syed Ebrahim who came on late in the afternoon and got Mirza dismissed with his very first ball. Mahomedans started their second innings with 35 minutes play in hand. They lost

one wicket, but though Maslahuddin Khan was twice dropped by wicket keeper Chingy once from beautiful sky scraper which fell plump into his gloves, no more wickets fell and Mahomedans carried 23 runs over to to-morrow.

Moslem's Brilliant Play.

POONA, September 13. From 164 the last 3 wickets of Mahomedans carried their total to 195, with 60 minutes play, Tambuwala 18 and Pir Mahomed Iphani 14 getting into double figures. This gave Mahomedans the lead of 93 which the Parsees have to make up before their score counts. The latter began badly losing their first wicket with only a single run on books. They had 3 wickets down for 27 but with Kanga and Eshidana playing carefully the total mounted up to 43 by the time luncheon interval arrived.

Jagadguru Shankaracharya.

Resigns His Rent Free Lands.

BOMBAY, September 13. A Kolhapur correspondent of the 'Indu Prakash' writes that as a protest against the proposed abolition of Kulkarni vatan in Kolhapur State, Jagadguru Sankaracharya has resigned his rent free lands. The Kulkarnis are hereditary village revenue officials enjoying inams or rent free lands. The Kulkarnis are hereditary revenue collectors and are mostly Brahmins. The Maharaja has proposed to abolish this hereditary system and appoint talatis i.e., paid revenue collecting officers. This will involve permanent loss by Kulkarnis of their hereditary inams or rent free lands. The Kulkarnis petitioned His Highness but to no effect. It is understood that the Jagadguru who is a big landholder in the state also tried to persuade the Maharaja to reconsider the step.

Bomb Shells from Simla.

Continue to Fall on Commercial Centres.

BOMBAY, September 13. The financial correspondent of the 'Times of India' writes:—Bomb shells continue to fall from the heights of Simla into commercial and industrial centres of India. The control and the new taxation added to the super-tax threaten to reduce the prosperity of Indian cotton mills to a minimum. To apply European standards of taxation to a country far behind Europe in her industrial and financial development must eventually lead to her economic stagnation. Bombay views the proposed taxation with considerable alarm and hopes that her representatives will urge moderation upon the Imperial Government. The Hon'ble Mr. Ironside deserves the country's thanks for the well reasoned and strong speech he delivered on behalf of the commercial and industrial interests. The success of the war loans this year and last has been mainly due to the diversion of industrial and commercial profits into this channel and it is doubtful whether the Government can raise large loans successfully next year if these profits are drained away by heavy taxation.

United Provinces

The Kaple Murder Case.

Further Proceedings.

LUCKNOW, September 13. The hearing of the appeal against the conviction of the accused in the political conspiracy murder case was resumed yesterday in the Judicial Commissioners Court before Messrs B. Lindsay and L. Stuart. Mr. Ross Alston rose to reply at 12-20 p.m. He said that in Lower Court was not suggested that Sankarlal was present at the murder.

Mr. Sanyal:—It was.

Mr. Alston said he would not contradict it, but it must have been a very slight suggestion. Even then it was not suggested that Shankarlal had taken active part. Unless the prosecution could prove that Lahiri had taken active part he must of course be acquitted. He said he would next take up the question of the number of shots fired. Three witnesses had said three shots were fired, one was the Head Constable who said that some seven men who had reported the murder to him had stated that three shots were fired. Shankarlal also said that he had been told that three shots had been fired. Were all these people wrong? They had heard two reverberations of one shot. Then it had been suggested by the appellant that Shanker Lal's evidence was cooked to prove there were three shots and Tejendra had similarly been tutored. Was the Court going to analyse the evidence in the light of such vague suggestions? Counsel had tried to realise what might be the effect on the case if one shot had been fired. What the defence might gain by that was to establish that the shooting had been an accident.

Mr. Lindsay said that it would be well if Mr. Alston summed up by bringing out the motive of Lahiri to take the life of Kaple. There seemed to be two parties and some jealousy had arisen between them. It was important to show the motive.

Mr. Stuart held that Lahiri wanted to be the leader for the United Provinces and that religious objection raised against Kaple was only an excuse to get him out of the society. That was how discussion became so envenomed.

Mr. Alston assented.

He said the point was that they were anxious to prevent Kaple getting supporters on his side. That was why Ram Pershad had been told he would have been shot if he was seen with him.

Mr. Stuart said he thought Ram Pershad was a grown up man. Mr. Alston assented and went on to point out that a very difficult situation had been caused by Lahiri not making any statement. He had made no statement and entirely fresh arguments had been raised by his counsel in the appeal.

Pundit Jagat Narain in the course of his reply said it was not too much to think that C. I. D. Officers could be found who were not above inventing a little evidence.

Judgment was reserved.

నాగయ్య సానవార్లు.

జాముబజారు దోపిడీ కేసు:—ఫలహరముల పిమ్మట తిరిగి కోర్టు ప్రారంభించినది. భాద్రు బాడీనా, సభాపతి ఆజమహిదీ, అబ్దుల్ హుసేన్, పంగనానము అను వీరై సుగురై చేయబడిన కేసు విచారణ మొదలయినది.

9-8 తేదీ ఉదయము 9-30 గంటలకు జరిగిన జాముబజారు దోపిడీ తాను చూచినట్లును మూడు 2 వేలవంటి జనులందఱును, కనిష్టములమీద రాళ్లు పువ్వ బడిట్లును, ఇతర వస్తువులు కాల్వలమీద జనసమూహము మార్కెట్టులో ప్రవేశించుటకు ఆపుచుండినట్లును, 5-వ నేరస్థుడు పోలీసు వారిపై రాళ్లు వేసినట్లును 4-వ వాడు చేతియందొకరాయి కలిగియుండినట్లును వారినిరువురిని పట్టుకొనుటలో దాను (సాక్షి) పోలీసునాటికి సహాయ మొనర్చినట్లును, హెడ్డు కనిష్టములకు గాయముతిగిలినట్లును చెప్పి పూర్తి వ్యాంతుకమాస్తా హెచ్. పి. వెళ్లు అనునతడు సాక్ష్యము చెప్పెను.

దోపిడీచుయ్యుచుండు నేనుంటిని. అన్ని వైపుల నుండియు రాళ్లు పడినవి. గొప్ప కలకరము కలిగెను. నాకోకబెడ్డ తగిలినది. 1, 2, 3 నేరస్థులు పట్టుబడిరి. వారు పోలీసువారి యాధీనములో నుండిరి. 4, 5, నేరస్థులు పోలీసువారిమీద బెడ్డులు వేసిరి. అని జె. తానున్న అను వారినిరువురు సాక్ష్యము చెప్పెను.

నేను నాఅంగడిలో నుండిరి. 1, 2, 3, నేరస్థులు నాదు కాణము ముంగిట నిలచిరి. కాల్వలమీద భాద్రు కనిష్టములను 1 వ నేరస్థుని పట్టుకొనిరి. నేను రూపాయికి రెక్కి పడుట దివ్యము విశ్రయించుచుంటిని. రూపాయికి అరణాలాభము వచ్చును అని తుప్పస్యమిచ్చెడి అను దివ్యపు వర్తకుడు సాక్ష్యము చెప్పెను ఇంతలో కోర్టు ముగిసినది.

రాజోలు తాలూకా వార్తలు

(మాస్ట్రీకు విశేషమని యొద్దనండి)

కాలమాసము.

రాజోలు, సెప్టెంబరు 11:— గన్నములు బాగుగ కురియుచున్నవి. కాని ఎండకాయ దినములలో ఉక్కు బెట్టుట యింకను మానలేదు. మొత్తముమీద తాలూకా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంతవఱకు సస్యములు బాగుగా నున్నవి. ఈ సంవత్సరము నుంచిపంట ఫలించు నను నాశ కలదు.

యధ్యక్షులు.

మాతాలూకా అన్ని గ్రామములలోను యధ్యక్షులు సంతృప్తి కరముగ వనూ లయిన దని చెప్పబడుట సంతోషించుచు న్నాము. ఈ విషయములో తగిన శ్రద్ధ వహించి పనిచేసిన, రాజోలు కోర్టు మానసముగా, తాలూకా తహశీలు దారు గారు, మేజిస్ట్రేటు గారు, ఆధికారియులు. తక్కిన విషయములలో సెట్టింగు, కలెక్టరుజూలు గనుక, ఈ యధ్యక్షులు జమా వసూలు సందర్భమున బీదల విషయములలో కొంచెము కనిపెట్టుట ఉద్యోగస్థుల ధర్మము.

ధరలు.

ప్రతివస్తువునకును రోజురోజువారము హెచ్చిపోవుచు న్నది. ధాన్యము రెక్కి యంచునైన నిచ్చుటలేదు. బస్తా 7.0-0.0లకు వాటిసినది. బియ్యము రెక్కి నెట్ల ఇచ్చుచున్నార. పప్పు దినుసులు చాలప్రయముగా నున్నవి. మిరపకాయలకు ధర హెచ్చినది. ఇక బట్టల విషయము నడుగ నక్కరయేలేదు. ప్రజలు మలమల మాడిపోవుచున్నారు. కృష్ణా జిల్లానుండి ధాన్యము తీసికొనిపోగూడ దను నిషేధము రద్దయిన దని తెలియుచున్నది. కాని ధారాళముగా ధాన్యమింకను వచ్చుటలేదు. ఉద్యోగులు సంబంధము కలుగజేసికొని ఫలనిర్ణయించిన నే తప్ప లొండరలు కలుగు నేమోనని సంబేధము కలుగుచున్నది. ఊర్లో మేలన్నట్లు కొన్ని కామలకు కొంచెము ధర హెచ్చినది. ఇది రయితులకు లాభమనిచెప్ప వచ్చును.

అబ్దుల్.

ఈ సంవత్సరము కల్లుపాటల సందర్భమున మాతాలూకాలో గొప్ప మెంబులదాయము తగ్గిపోయినది. రేలు హెచ్చు చేయుట చేతనో, గతసంవత్సరము నష్టములు వచ్చుటచేతనో ఈ సంవత్సరము పాటలు హెచ్చుకుటకు బదులుగా నిగిపోయినది. గవర్న మెంటుకు మాతాలూకామీద ఈ సంవత్సరము నిరుడు కొంత రహస్యము పదివేలరూపాయలు తక్కువ అదాయము వచ్చునని తెలియుచున్నది.

హెడ్డు.

ఇదివఱకు ఉపాధ్యాయులు సకాలమునకు రాకుండుట చేతన, ప్రస్తుతములు లేక పోవుటచేతన గలిగిన విద్యార్థివృద్ధిలోపముగూడ దీనికొకటి, తక్కిన పాఠశాలలలో సమాన స్థానమును మాహెడ్డులు నిలువ వలసియున్నది. ఉపాధ్యాయు లీవిషయమై తగిన శ్రద్ధ తోసికొందురు గాక.

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

మేమిదివరకు తెలిపియు బ్రాహ్మణేతరులనగా బ్రాహ్మణులు కానివారమాత్రమే కాదు. ఈ మాటలో బ్రాహ్మణేతర హిందువులు మాత్రమే గాక, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, ఇండియన్ క్రైస్తవులు యూదులు మున్నగువారినేవలన శ్రేయస్కారులు.

మహమ్మదీయులు చాక్లరు నాయకుగారిని ప్రతినిధిగానంత సంగీకరింపరు. మేమెరిగియున్నంత వరకు పార్సీలు, ఇండియన్ క్రైస్తవులు, యూదులు మున్నగువారుకూడ యిందుల కంగీకరింపరు. బ్రాహ్మణేతర హిందువు లంగీకరించెద రని మనవిప్రతినిధి అభిప్రాయము. ఇవి యిట్లుండగా, మొదటియారు, పిళ్ళన, తియ్యా నాయకులు తనప్రతినిధిగ పంపుట కంగీకరించునని నమ్ముట కెట్టి ఆధారములేదు. ఈవర్ణముల యందలి కొందరు విద్యార్థులు, తాత్కాలిక రాజకీయ తంత్రముగ తామెక్కడగలిగి యుంటిమని నడింపవచ్చును కాని, భూతకాలమున బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల నైకత్వ నొందుటకంటె బ్రాహ్మణేతరులలోనే అన్యోన్యముగ వైకత్వము జెందుట కభిలాషనుజూపలేదు. కావున, నాయర్లు, తియ్యాలు, వెల్లాలూ మున్నగు వారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును వాంఛింపు నడల ప్రత్యేక నియోజక స్వాతంత్ర్యము మొదలగువన్నవి మా అభిప్రాయము. కాని “బ్రాహ్మణేతరులని యొకజాతి యందునని మేమంగీకరింపజాలము. ఈ విషయమున మన ఆంగ్లమిత్రులకును, అందు మధ్యముగ క్రైస్తవ మిషనరీలకును యొకమాట దెబ్బపడయినను. వారిదేశమున క్రైస్తవవాణి పోయాడనియును. “నాగరక” ప్రపంచమునకు అంతరాత్మ లేకపోవుటచే, “నాగరక” ప్రపంచప్రతినిధుని మేము చెప్పలేదు. వీరులేమదైవము యొక్క ప్రాప్త్యాముచే సాంఘిక, రాజకీయ, పాతీక దుర్భిప్రాయములనుదలి సత్య, న్యాయమార్గమున తన సర్వతత్వలకు నిని యోగించవలెన “ఇండియన్ సోషలు రిఫారమర్ల పత్రిక”

జపాను దేశములోని వ్యవసాయము.

(పూర్వసంధికానుబంధము)

బాగుగా లోతుగదున్నటయు, ఒకటిరెండు అడుగుల లోతునఱకు భూమిసారము ఒక్కతరు గానండుటయు జపాను దేశపు భూమిలన్నిటికి ముఖ్యలక్షణమై యున్నదని వైస చెప్పబడినది. వైసజపు క్రిందికి క్రిందిపఱపు వైకిరి వచ్చేలాగు జపానురయుతు నిత్యము పొలమును తిరుగుతొడుచుచుండునని సారముపోవునని యెన్నడు సంబేధించవచ్చు; ఈపంటకు వైస పరువుగానున్నది, తరువాతి పంటనాటికి క్రిందిపఱపుగా నుండును; వైసనాలుపప్పుడు గీటుంగీదినట్లు బొరులుతిర్చి బోదులు కట్టి ఆబోరులలో గట్టుపప్పు మొక్కనాలుటయు, ఆగట్టుపప్పు సందులో రెండవపంట వైసనాలుటయు, వారిసే ద్యపద్ధతి గనుక క్రిందిమీదికి, మీదికి క్రిందికి తిరుగ వేయుచుండుట వారికవసరము. వారు పొడుగాటికాయ గల దోడుకు వారి సేగాని దున్నుటకు వాగలిగి ఉపయోగింపరు. దీనితో ఆడుగులుట్టిని వైకిరి వైసట్టిని ఆపగుకు చాలలోతు వగు తిరుగియు చుండురు. మిక్కిలి మెత్తగా ఆమూలము పడుచుచేయబడిన మడిమీద వైస పెనుగున్నప్పుడు వైసైని నిత్యము దున్నుచుండురు. మెత్తనిపొడిమన్న వైసరువుమీద నుండి క్రిందిపఱపులోని లేచి ఆరపోతుండ నందుటకు పంట యొక్కటికీ ఆలు విషమాలు పారితో తిరుగవేయుదురు.

మద్రాసురయుతులు కూడ జపానువారివలె లోతుగా దుక్కిదున్నుట మాత్రము మిక్కిలి ఆవసరము. ఆలాదున్నన యెడల వానలు ఎగబెట్టినను వైసకు దక్కాతగులదు. ఎంత స్వల్పవర్షము కురిసినప్పటికి, జిన్నవంటి మెట్టవైసకు కావల సినంత లేదుభూమిలో ఉండేలాగు. పంపుబాగా లోతుగా త్రవ్వి మెదక పల్లముల లేపంద సమానముగా యడిచేసినయెడల చాలాను. భూమిమీద మెత్తనిపొడిమన్న ఉండవలెను. మంచి యెరువు వేయవలెను.

ఎరువు: వ్యవసాయమునకల్ల అంకురార్పణ భూమియ న్నుట యు, రెండవది ఇతరమూలములు, మూడవది ఎరువు వేయుటయు ముఖ్యమని పూర్వము రోమకులు చెప్పుచుండెడివారు; దున్ను, ఇనుమారుచున్న, వెంట వెయ్య అని లేట మూటలతో మనము చెప్పకొనవచ్చును. వెంటలేకపోతే పంట లేదని జపానీయులు సామెతగా చెప్పకొందురు; మనభూముల గతి మాడుదు. రాష్ట్రపుటలో నండిన పొలములలో గడ్డిగురుల కాశపడి పశువు తిరిగినప్పుడెప్పువో పక్ష్యకోకసారి యే

మోగాని యెరువు మొగమే యెరుగనిభూములు కోటియకరము లైనా యున్నవి! భూములు పంటలను మండించుచున్నవని జపానువారు తలపనేకలపకు; తాను కప్పి, పెట్టినవెంటను పంట గా మార్పుకొనుటకు భూమియొక సాధనమనిమాత్రము వారు తలచుచున్నారు. అందుచేతనే వారి భూములెప్పుడు సుఖి త్తముగా పండుచున్నవి. ఎరువుకు ఉపయోగించే ఉప్పువదా ర్థములను జపానీయులు వెలుగనే యెరుగరు. ఇతరదేశములనుండి భాగ్యాదులు దిగుతుంటే కాకుండ వారి గవర్న మెంటువారు కట్టడిచేసినారు గనుక వారిదేశమునకు దిగుతుంటిస్తువులే వెళ్ళవు; వారికి గ్రొత్తెలు మేకలు బహుస్వల్పముగా వచ్చునని వైసచెప్పబడియే యున్నది. అందుచేతనే వారు బాయితల్లలా భూమికి సారముతెచ్చుటకు పనికివచ్చేరాపతి అన్నివస్తువులను ఉపయోగించి భూమినుండి తీసికొన్న సారమును తిరుగదానికి యుచున్నారు. (సశేషము)

Latest Telegrams.

London, September 13 -- 1 30 P. M. The British communique says:—English troops on Thursday took possession of Holnon Wood, expelling enemy from localities in which he was resisting. Our line further north advanced eastward of the village of Jeancourt which is in our hands. During evening strong forces assisted by low flying aeroplanes attacked our new positions at Havrincourt, but were repulsed with great loss. Opposite Moeuvres infantry assembling for counter attack was subjected to heavy accurate artillery fire, and attack which developed subsequently was completely unsuccessful the few Germans reaching our positions being killed for taken prisoners. We made progress during night west of Auchy-Lez-Labasse.

London, September 13. In his speech at Newcastle, General Smuts, amidst cheers, declared that Governments of all Dominions must be consulted and must participate in making peace. The Dominions could never agree and he hoped that the people of Great Britain would never agree to the handing back of the colonies to Germany until a complete change in German system had occurred and until Germany was run on the same lines as the British Empire, then he hoped that the people of the Dominions and Great Britain would be prepared to examine her claims to Colonies, fairly squarely and justly. He declared that Germany would never get better peace terms than those on 5th January last. The only way to get peace was to accept them as basis and then the conference could be called. There was no alternative.

London, September 13. PARIS:—Americans by a series of successful raids in Lorraine and Vosges during past twentyfour hours are penetrating enemy lines at numerous points inflicting heavy losses and destroying blockhouses, machinegun nests, and ammunition dumps.

London, September 13. A telegram from Archangel dated 11th says: The Allied missions in a proclamation disclaim responsibility for expulsion of members of Northern Soviet which was carried out by Russians. It says, the Allies will immediately release the arrested ministers and bring them back to Archangel. It is emphasised that Allies have come to Russia to establish rule of order and liberty.

London, September 13. Mr. G. C. Rankin has been appointed puisne Judge of the Calcutta High Court.

Sir Charles Munro is appointed Aide-De-Camp General to King.

The I. C. S.

Messrs. C. D. Deshmukh, S. K. Sinha, K. C. Chunder, S. G. Senodattyan and S. Lal obtained the first five place in the recent Indian Civil Service Examination. R. N. Bannerjee and V. N. Bhide were next in order of Merit.

Five Indians Top the List.

London, September 11. The death is announced of Lord Robson.

London, September 13. Montagu's silver report says:—Again there is nothing fresh to report the tone of the market remains firm at the maximum price. The British trade demand is fairly large, but not being considered unreasonable is met at forty-nine and half pence. Official Shanghai exchange has not varied during week and remains at five shillings.

[Associated Press.]

(Uncorrected.)

Threat of Looting in Mysore. Government Precaution.

Bangalore, September 14. Reports have been current that threats are being offered at various parts of the province that there would be looting as result of high prices of food stuffs. It is stated that to-morrow shandy day at Kolar Gold Field there is likelihood of some trouble. Notices have been put in Bangalore city that shops would be looted to-morrow. Precautionary arrangements have been made to avert all attempts to disturbance by the authorities of Mysore.

Enquiries showed that the Government have taken steps to relieve apprehended shortage of rice at to-morrows shandy at Kolar Gold Fields. It is stated that the Food Controller for Mysore has left for Madras last night to arrange release of rice required for Fields. As regards Bangalore and Mysore cities it is understood that the Government proposes to open grain shops in these cities for the benefit of the poor from Monday next and the Government have fixed the maximum price of rag for Bangalore and Tumkur districts.

ప్రజాభిప్రాయములు

(1) విలేఖకులకు సూచన.

ఉద్యోగస్థులచర్యలు; జగద్గురువులు; ప్రకటింపలేనందునకు చింతిలు చున్నాము.
అవనిగడ్డ రామబ్రహ్మయ్య:— సామ్యచ్చి ప్రకటించుకొనదు. సంపాదకుడు.

I నెల్లూరునుండల ఆదివేలము సభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, నెల్లూరునుండల ప్రభువు ఆదివేలమున 21-22 తేదీలందు జేరబడినందులకు చెలికాని లత్యారావు గారి అధిపత్యమున గూడూరుపురమున జరుగునగాన ఆదివేలమున హాజరులు బహుసంఖ్యాకులు దయచేయ ప్రార్థితులు.
సభకు రాగోరూపాను ముందుగా మాకు తెలియబరచినయెడల వసతులు ఏర్పరచుటకు అనుకూలముగా ఉండనుగాన అట్లుచేయ వేడుచున్నాము.
వల్లటూరు వేంకటసుబ్బయ్యనాయుడు.
గూడూరు, సెప్టెంబరు 7. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

II ఒక సంతకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, 1918 సం. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంవత్సరాది సంవత్సరములో జూలై ప్రకృతివికల్పం అనన్యాయమువ్రాసియున్నాడు. ఈ చికిత్సకాల చిరుమామిళ్ల భావప్రసాదనాయకులుగాను ఏర్పాటుచేసియున్నారని వ్రాసిరి. అది యిప్పుడు పని జరుగుచున్నదా? సుందరగోపాలరావు గారు రాజమండ్రిలో ఒక వైద్యకాల సేర్పాటుచేసినట్లు వ్రాసివారు. అచట విషయములు బోధించుటయేనా? చికిత్స చేయుటయేనా? యీ నా ప్రశ్నలకు సత్రికాముఖమున జవాబుదయచేయకోరెద. విషయములు యుత్తరములముగా తెలుసురా లేక రాజమండ్రి రావలెనా? మీ చిరుమామిళ్ల తెలుపుడు.
ముడునూరు కృష్ణాబిల్లా. అన్నే సుబ్రహ్మణ్యం.

III

నూజువీడుజమిందారులకు "బహిరంగ లేఖ"

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, గన్నవరంతాలూకాలోని రైతులకును నూజువీడు జమిందారులకును చాలకాలమునుండి వైషమ్యములకు కారణభూతమైన పెక్కుసమస్యలు ఉండుటయు, అవి యెప్పటికిని పరిష్కరింపబడకపోవుటయు అందునగురించి జమిందారులవారితో ఆలోచించి పరిష్కరించుకొని జమిందారులవారికిని రైతులకునుండుట్టి సంబంధభాంధవ్యములు ఆన్యోన్యలాభములనిమిత్తము బలపర్చుకొనుటకును, మాసంఘములరపున మీ దర్శనార్థ మొకడిపుట్టెమక పంపుచుంటిమి. అది స్వీకరించుటకు రావచ్చు అట్టిదియె నెలయందెప్పుడు పీలగునో వ్రాయంపగోరినాము. జవాబుదయచేయదురని నమ్ముచుంటిమి.
శంకర వేంకటేశ్వరరావు,
గన్నవరంతాలూకా రైతులసంఘము. కార్యదర్శి.
ముస్తాబాద్.

IV

నరసాపురము ప్రజలసంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, 21-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు నరసాపురము పురపంచమునద్ద పిమ్మి అసోసియేషను మీటింగు జరుగును. నరసాపురంభివరం డివిజనులలోని ప్రజలందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు. సభయందు క్రిందివిషయములు చర్చింపబడును. గోదావరిజిల్లాలో నీటిపన్ను కృత్తి చేయటగురించి గగ్గర్ మెంటువారి ప్రకటన కృష్ణాజిల్లావిభజన తన భాదస్తావేఖల ఋణాపువిషయవయన చిక్కులు; భాగ్యము తిను బండారములు, కష్టములు, వైరాల హెచ్చుదరణలు, రాజ్ కులలో డిస్క్రిప్టు మునగుకోర్టు పెట్టుట; ఆక్రమణనట్టియు అనవరతమై ట్టియు దావాలో నుదాహరణముగా నుండటకు కర్వుల నిష్పించుట, ఏలూరి టెంపూరి కబుకోర్టు ను నరసాపురముకు మార్చుట; మాంటేగూగారి సంగ్రహములచర్య; గగ్గర్ మెంటువారు నౌకరి యీ నాములను కిన్యాము చేయుటవలన గలగుచున్న బాధలు.
పోడూరి లక్ష్మీనరసింహం;
నరసాపురం, సెప్టెంబరు 8. కార్యదర్శి.

V

బట్టల కరువు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, జేతమునందు బట్టలభర చాల అధికమైనందున, బీదజనులకు సాధ్యమైనంతవరకు స్వల్పభరలబట్టలవడుటకు గాను యేర్పాటుచేయు నుద్దేశముతో సామాజ్యకాసనసభలో గగర్ మెంటువారు ప్రజాపెట్టివ బట్టము ప్రకారము మిల్లులో ఆయారుతేరువకు బట్టల విషయములో మాత్రమే భరలు తగ్గించుటకు మంగ్గుములను నూచించిరి గాని, నూలు ప్రకంశ యేమియు యెత్తుకొనలేదు. నూలు సరియైన భరలకు భగ్యము కాక పోవుటచేత చాలభాగము చేతిమంగ్గుములపని నిలుపుచేయవలసి వచ్చింది. అతేకుంది నేతగాండ్రుకు జీవనాధారము లేకుండ పోయినది. మిల్లులకు తోడు, జేతమునందలి చేతిమంగ్గుములు కూడ పూర్తి పనిచేసిన నే తప్ప మనజేతమునకు వలయు బట్ట కొంతవరకైనను సర్దుబాటు కాదు. సామాన్యముగా యీ చేతిమంగ్గుములు బీదసావలకు ఆక్రమణమయ్యి బట్టలనే తయారు చేయుచున్నవి. కావున బట్టలకువలెనే నూలుకూడ నేతగాండ్రుకు సాధ్యమైనంత స్వల్ప భరలకు అలవకు మార్గములను కూడ గగర్ మెంటువారు యేర్పరచుట విధాయము.
పితాపురము, సెప్టెంబరు 11 మ. వేంకటగోపాలరావు.

VI

ప్రతిభల దుస్థితి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, విద్యాధికులకును, విద్యావిహీనులకు జనసామాన్యమునకును అభిప్రాయ భేదములు నశించి యిరువురు మైత్రి కుడిన గాని జనసామాన్యము విధ్యాధికులకు తోడ్పడజాలదు. ఇట్టిమైత్రిని గలిగించుటకు గాను జ్ఞానవంతులగు విద్యాధికులే ముఖ్యులు ప్రయత్నించుట భర్యము. ప్రస్తుతము పల్లెలు అన్ని విషయములలోను దుస్థితియందున్నవి. అట్టిదుస్థితిని మాన్చి జన సామాన్యమునకు విజ్ఞానము కలుగజేయనియో అభివృద్ధి చెందుననుటకల్ల. ఏ గ్రామవాసులు ఆగ్రామాభివృద్ధి కై కృషిసల్పినయో ఆచిరకాలమున నే అభివృద్ధి చెందు ననుటకు సందియము లేదు. ప్రతిపల్లెకును విద్యావంతులగు వారే ఆగ్రామ పెద్దలను ప్రముఖులగు తదితరులను పిలిచి వారిలో వారికిగల అంతఃకల హములను, కత్తులను, అనూయలను, తమకీ క్రి నంతయు ధార పోసి మాన్చి యైకమత్యము కలుగజేసి ప్రతి గ్రామమునందును ఒక్కొక్క గ్రామపంచాయితీ సంఘమేర్పరచుటను, సాధ్యమయినంతవరకు పల్లెలయందు జాతరులు, కొలువులు, ముగుపులు, భూతవైద్యులు, మొదలగు అపారదానములకై వృధా వ్యయము చేయబడుచున్న సామ్యముండి వృధావ్యయము తగ్గించి కొంతసామ్యము సంఘమునకు చేర్చుటచుంది. ప్రతి పల్లెయందును అపల్లెయొక్క స్థితిగతులనుబట్టి పంచాయితీ సంఘము ప్రాథమిక విద్యాకాలస్థాపించి సర్వజనోప యోగ కగునట్లు చేయవలెను. పంచాయితీ సంఘములవలన కలహములు నశించి ఐకమత్యము చేకూరునట్లును, ప్రాథమికవిద్యా కాలవలన అవిద్యునందలి విద్య అభివృద్ధి చెందునట్లును ప్రయత్నములు గట్టుదలతో చేయవలెను. ముఖ్యమగు పట్టణములందు గాని, పల్లెలయందుగాని భర్మపుష్టక భాండాగారములు నెల కొల్పి విద్యారా చదువుల జ్ఞానమభివృద్ధి యగునట్లు ప్రయత్నించవలెను.
పులింగిపాలెము బందరు. తమ్మి వట్టాభిరామయ్య.

VII

ద్వారపూడి సంతయందు దోపిడీభీతి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, ద్వారపూడి గోదావరిజిల్లా రానుచంద్రపురం తాలూకాలో చేరిన రైలుస్టేషనుగల యొకగ్రామము. ఇదిగొప్ప బట్టలసంతకుప్రసిద్ధి. ఈసంత నుమార్గాక లక్షరూప్యముల విలువయుండ గలదు. ఇచ్చట ప్రతిబుధవారమును సంత జరుగుచుండును. ఇచ్చటికి నెల్లూరు ప్రాంతమునుండియు, గంజాంప్రాంతములనుండియు గూడ వర్తకులు ప్రతివారమును వచ్చుచుండును.
ప్రస్తుతకాలమానము ననుసరించి ఏవైపుజూచినను లూటీలు, లూటీప్రయత్నములు మున్నగు నాదములే ప్రజల చెవులకు మిక్కిలి భీతకరముగా నోవచుండుట వలన వర్తకులెటుబోవుటకును మిక్కిలి జెరగందుచున్నాడు. పోయిన బుధవారము సంతకోజాన లూటీజరుగునని ఎట్లనో పుకారు వ్యాపించి యుండుటవలన పోలీసుసర్కిల్ యనసెక్టరువారు

ను, ఆలమూనెస్టేషను గలయినసెక్టరును, వారినిబిందరియొక బిక్కువోలు మేజిస్ట్రేటుగారును సంతకువచ్చి గ్రామములో కొంతమందిని తమకు సహకారులుగా నుండవలసినదని కోరిరి. బట్టలవర్తకులను ప్రాణములు పిడికిటబట్టి ఎట్లనో సంతకు వచ్చిరి. కాని ఎందుకొచ్చితిమాయని విచారించుచునే యున్నారు. ఇట్లుండ నొక కొట్టుకద్దకొకపంచల చాపుఖరీదును గురించి అసహకారును బేరగాడును కేకలు చేసికొనుచు పంచల చాపు నొకరిచేతిలోని నొకరు లాగుకొనుచుండగా యచ్చటికి చాలమందిజేరిరి. ఈసంగతి మాచి యాదితరకే గుండె అదరి పాటుతో నున్న సహకారులందరు లూటీప్రాంతభయమునదని తలచి మూలబుగట్టి, చంకను నెత్తినపెట్టుకొని చుట్టునున్న పాలముల వెంబడిపరుగిట్ట మొదలిడిరి. పోలీసు వారును, మేజిస్ట్రేటు గారును లూటీకాదు భయములేదని యెంత చెప్పినను వినక మరల తిరిగి చూడకుండ ఆగ్రామములో వైలుస్తే మనకు వెళ్ళిన అచ్చటికిగూడ కత్తురేమాయన భీతిచేత దగ్గర రైలుస్టేషనుకు బోయిరే కాని చుట్టప్రక్కల నెక్కడను ఆగలేదు. ప్రజలకింక నునకొందియెప్పుడు గలగనో సర్వేశ్వరునికే యొగక.
రామచంద్రపురము ఒకరు.

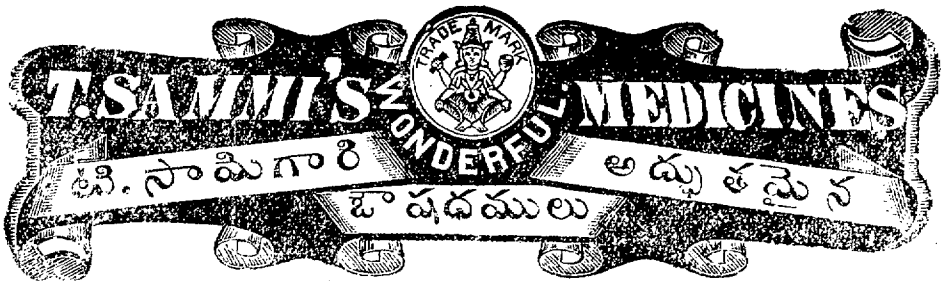
VIII

బందరు మ్యునిసిపల్ సంఘము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకులకు:

అయ్యో, బందరు మ్యునిసిపల్ సంఘములో ముప్పాతి కకు నెక్కుడుగా నియోజిత సభ్యులుగలరు. ఇట్టి పరిస్థితుల యందుగూడ ప్రజలయొక్క సహజస్వత్వములకు భిన్నములగు తీర్మానముల జేయుట జూడ విపరీతిముగా కేసువును. జి. బి. నెం. 1117 జూలై 8 వ తేదీ ప్రభుత్వపు ప్రకటన ప్రకారము పన్ను ఎంతయిచ్చినను వోటరుగ నుండవచ్చుననియు, ఇతరయోగ్యత లవసరము లేదనియు తెలుపుచు మ్యునిసిపాలిటీల యొక్క అభిప్రాయముల నడిగి యుండిరి. ఈ విషయమై గతనెల 30 వ తేదీని చెయ్యర్క్ మెయిండ్ గారి అధ్యక్షతక్రింద పుర పాలక సంఘమువారు సమావేశమును వర్చించి 2 రూపాయలు భూమిపన్ను గాని, ఇంటిపన్ను గాని, ఏమూత్రమైనను ఈ న్యోగవన్ను చెల్లించువారు వోటరుగ నుండవలసినవారని తీర్మానించిరి. తీర్మానమునకు కీలం జగన్నాథరావుగారు (బారిష్టరు) ముడునూరి వీరభద్రయ్యగారు (ప్రిడరు) వ్యతిరేకముగాను నుండిరి. వీరిద్దరును మావార్డునకు నూతనముగా ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులై నందుకు నేను మిక్కిలి గర్హించుచున్నాను. తీర్మానము గలిచినను ఓడిన వోటరులయొక్క సహజస్వత్వముల గాపాడుటవారిద్దరైనను నిలిచిండుట మేము వారిని అభినందించుచున్నాము. ఆంగ్లభాషా గంభయము చనిచూచినవారే యిట్టి తీర్మానమునకు కర్తవ్యులు పోవకులను అని వినుటకు సిగ్గు చున్నది. తదితర సభ్యుల గూర్చి వ్రాయ నవసరము లేదు. మామ్యునిసిపల్ సంఘములో నెక్కుడుమంది బ్రాహ్మణతరులైన వైకుళ్యులు గలరు. వీరికి సోదర బ్రాహ్మణ తరుల యందుగాని, బ్రాహ్మణులయందుగాని విశ్వాసములేవు. పన్నిచ్చువారెల్లరు ఓటర్లు అయినయెడల తిక్కువకులెట్లుగూడ తమతోసమానముగా నిలిచెదరట. ఇదివారు సహింసజాలరట. ప్రజాకీర్తికి మూలంతురమనదగు ఎన్నిక బార్ల యొక్కవిస్తీర్ణమునకు ప్రతిభుటించుట అన్యాయముని చేప్పదగును. ప్రజలయందు రాజకీయ చైతన్యము వృద్ధిచేయుటకు ఎన్నికకుటచులనుకలవలయుచేయుటకంటె సులభమార్గము లేదు. ఈతయారుటను గూర్చి మహోపన్యాసము గావించిన దానికంటెనీటిలో రెండుదినములుముంచి నేర్పినయెడల ఎంతసులభముగా వచ్చునో ఆవిధముననే ఉపన్యాసముల మూలము కన్న ఎన్నిక కుటముల స్థాపించి హక్కుల నొసంగుటవలన ప్రజాప్రబోధము సులభముగ కలుగగలదు. కాబట్టి పురసముఖులును రేటు పేషెంట్లు (పన్నిచ్చువారు) రాబర్లు సన్ పేట చౌకలో గొప్ప మహాసభ గావించి మ్యునిసిపల్ సంఘము వారి యొక్క తీర్మానమును గర్హించుచు యొకతీర్మానము పన్నిచ్చు వారికందరికి ఎన్నికహక్కును ప్రసాదించవలసినదని ప్రభుత్వమువారినికోరుటకు పురప్రముఖులు తీర్మానించిరి.
బందరు ఒక ప్రొటెస్టంట్.

గుంటూరు మర్చంట్స్ కాటక్ వెన్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, (గుంటూరు)
మా కంపెనీలో పెద్ద బాయిలరు ఒకటి, చిన్న బాయిలరు ఒకటి, యింకా చిల్లర యినుససామానులు అమ్మకం నిమిత్తం వున్నవి. ఇనుముగా ఉపయోగపడును. కావలసిన వారు వచ్చి చూచి కొనుక్కోవలెను. (1811)
పి. వెంకటరెడ్డి, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

యా అవధములయొక్క గుణాతిశయములను మెచ్చి యెజ్జిబిషన్ కమిటీదార్లవల్ల బంగారు పతకమును, వెండిపతకములును బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ ఔషధము:—కడుపునొప్పి, నరముబాగుటకు కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పొర్రు వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పులు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0

హిందుకసాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, శీత భేది రక్త భేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, కన్నీ, తేలువట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు ఋతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ భయన నొప్పులను అతి శీఘ్రముగా స్వస్థమగును.

దీని వెల ర. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుండి జ్వరములు, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వంగా నివర్తియగును. దీనివెల ర. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేటి, హుళుకారుపేట, చెన్నై నట్టణము.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుచున్న జ్వర మును హరించుటకీది సాటిలేనిదను. మలేరియా (విష వా (యజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తివది. కొన్నిసార్లు పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బులను జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరముందు సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బు జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అటార్ని-అట్-లా) హంరావ్ పాండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క 'జ్వరహరి' జ్వర ములను కుదుర్చుటయందు అమానుషమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సార్లెట్టిలో నుండు నాగ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, హైద్రాబాద్లో జ్వరహరినికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే వీరందరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధపావులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వెల ఆ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ట్రేజీ, బాడక్ అంతు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమీనా వీధి, మదరాసు.

(1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము

(1251) నెగరొగమునకు మరకము నుండు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. పత్యము లేదు. పిడికాక మున్నగు కఠినచిత్తల పనిలేదు. దుచ్చు మైన మా మలయచందనము ఎటువ తలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల నెగరొగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0

గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల

కారకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, గంధిరణము, కురు పులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యుండినను రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తశుద్ధిచేయును. వెల ర. 1

తైల కాక:—తైల కాక, పచ్చ కాక, మూత్ర ద్వార మున తాళనూడని మంట, దుర్వాసము మెరుగుట మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ రోగములను 8 దినములలో కుదుర్చును. దీనివెల 2-0-0 పెద్దసీసా 4-0-0.

దగ్గుమందు:—ఇది దగ్గు, మక్కాదగ్గు, రొమ్ము నొప్పి, గొంతుకమ్మట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అప్రవధము. వెల 1-8-0

సప్త క్యానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇండ్రియస్థితి మగుటనున్న, ఇండియ లోపమున్న, స్వస్థపరచి యిండియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్లకు మొగతనమును కలుగ జేయును. దీనివెల 1-0-0

వాంతి బాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించినది.

వెస్టియంక్ మిషన్ సానెటి రిఫరెండు టి. ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిభేది కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినిండుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణ ఇండియాలో నుండు మన్నార్ గుడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిభేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్లోకు - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి మందుకుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ నుమారు, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. పక్షము, అనగా రెండు వారముల లోపల నారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీలును ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని నాతో చెప్పిరి. నారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధపావులలోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి వెల ఆ. 8, రూ. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ట్రేజీ, బాడక్ అంతు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమీనా వీధి, మదరాసు.

(1122) Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

అమృతాంజనము

తలరోగముల మూర్ఖము.

కార్యపునోత్థుల కాల నోటును

నాయువు పోల్ల పోగొట్టును.

నెనానెనగలిగి యుండును.

ప్రతియింటి నుండదగినది.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

109, ఫోరొడ్డు ఫోర్టు, బొంబాయి, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH
WATCH & Co,
Dealers in Watches
Materials, Tools
BHENDI BAZAAR,
Post No. 9,
BOMBAY.

(881) ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలయును.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.
—:—:—
ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
ample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

మంచి బ్లూ బ్యాక్కు సిరా. (1261)
అన్ని టికంట్ల శ్రేష్ఠతను మెనట్టిదిని, చౌకయి నదిని, ఒకమాత్ర ఒకబుడ్డి మంచిసిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపాయి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తర ములు ఇంగ్లీషు భాషలో నుండవలయును.
The Manager, Swarnamayee Ink Store,
5, College Square, Calcutta.

సిరాబిల్లు
నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగి పోవును. మిక్కిలి ప్రకా శమానముగ నుండును. కాగితముల బిరిగిపోను ఒకబిల్ల ఒకబుడ్డి సిరాయగును. ఆసద్యకేసుకు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలివర్ణముగల నల్లటి సిరాబిల్లు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్టిటి సిరాబిల్లు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరామాత్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొత్తముగ కొనువారలకు మంచియు నామాయబడును (1278)
BENGAL INK FACTORY.
24. Tarak Chatterji Lane, Calcutta.

ప్రకాశమానముగ బ్లూ బ్యాక్కు సిరాబిల్లు
ఒక బిల్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగ నగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకమాత్ర ఉదయగింది చాలిన ఇయ్యని బజారులో దొరకునని కచ్చి టికంట్ల శ్రేష్ఠమైనవని మిక్కిలి తెలియును. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నియు ఆంగ్లమున వ్రాయవలయును. ధర:- బ్లూ బ్యాక్కు 144-కి 15 అణాలు తపాల హాలి 0-4-0 వేరు. ఎట్టి సిరాబిల్లు 144-కి 1-6-0 తపాల చార్జి వేరు. కలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.
THE INDIAN INK MANUFACTURING CO,
(1272) 61, A Ice factory Lane, Calcutta.

శ్రీ చాచా బాయి వారోజ్ గారి
స్వరాజ్య మంత్రో ప
1288 దేశము, జీవితము.
వెల 0-4-0 భారతీ వేత్ హవుస్, ఏలూరు.
డాక్ టి. జె. కె. రావుగారి సుఖప్రదాయని.
(1209) శుక్లవర్ణము, కుసుమరంగము, గుండె జబ్బు, తలపోటు, మేహ, సవాము మత్సలను పోగొట్టును. రక్తము ను శుభ్రపరచి నరములకు మెదడుకు బలమును కలుగ జేయును. నెలకు సరిపోవు డబ్బా 1-కి వెల ర. 5-0-0 మాత్రము. ధన్యంత్రి ఆశ్రమము, 45 బిగ్ స్ట్రీటు, ట్రెస్టికేసి, మదరాసు.

మోహిని ఔషధము:—శ్రీ పురుషులు వాడు బకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0
అమృతాంజనం డిపో, 8, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

<p>మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>క రో లా.</p> <p>వాసనలేదు, ఏరుచితేదు, ప్రవహదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులుగావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.</p> <p>1 పాను, 1 పాను సీసాలు సీసా 1-కి వెల రు. 2-8-0, 4-0-0.</p>	<p>శ్రీ జరుగారి</p> <p>లీవరు టానిక్.</p> <p>వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవరికును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.</p> <p>సీసా వెల రు. 1-8-0.</p>	<p>కుల్ మా ట్టి.</p> <p>ఎరుపుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్పు గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సౌల్యార్థక పై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.</p>
--	---	---

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. సిక్స్ అండు కో., (లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక వేరునుదాహరించ గోరెదము 368

వివేక్షా సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనాపది సారసపరిల్లా

అపరిశ్రుద్ధి రక్తమువలన జనించు బాధ్యములకు తీరికనుపట్టి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను శుద్ధి, ప్రాతనిశుప్తలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనావధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టిరక్తమును శుద్ధిపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగ జేయును. 18 కోపాల వర కుండుటకు 4 కొన్ను బుడ్డిలో అమృతము.

పోషకము. — పి. డి. సావంత్,
144. పనసవాడి, నెం2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాయమైన వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (945) మేనేజరు.

అమృతార్ణవ అవతేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమాంశశుద్ధిచేసి వీర్యమును సౌమ్యము చేసి బలమును కలిగించి యావత్ శక్తివంతము చేసి ఇతర కార్యములకు పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. వీర్యతయ, భేదము, కలశాస్తి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్థపాను డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మనోరంజక గోవింద్రి,
ఆతంకన్దిగూడ కొవ్వొత్తము, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న “ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రోజివ్”ను యుపయోగించవలయును. దాని న పయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రోజివ్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తనాలపెట్ట నెం 55కి రు

389 మదరాసు

(పై కామ్రోజివ్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఇనాం! ఇనాం!

ప్రసిద్ధమైన గడియారములు (12, 11)

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేల్ నది. చూచుటకు అందముగా నుండును. ఇండియా డేలేమంటును ప్రఖ్యాతి పొందినది. ఈ గడియారము తెప్పించుకొని వారికి మేల్ న ఫౌంటన్ షేవా బహు మాన మిచ్చెదము. త్వరపడును. గడియారము ఒకటికి లోయ పట్టతో సహా రూ. 5-12-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. మేల్ న ముంజేతి గన్ మెటల్ గడియారము 7-0-0. మేల్ న స్వాగెట్ గడియారము 8-8-0. రెండు సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడును.

W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

బొంబాయిలోని ప్రత్యేక కాంగ్రెసు పత్రికనిధులారా!

స్వరాజ్యప్రాప్తికి చక్కని రాజమార్గమైన స్వ దేశీయోద్యమమును బలపరచుచు ఏకగ్రీవముగా పోటు చేయుడు.

రసాతునశాస్త్ర ప్రకారము వ్యవసాయమునకు ఎరువులను తయారు చేయునట్టియు, ధోవతులు, పట్టు చీరలు మున్నగునవి చక్కగా నేయునట్టియు, కంబీ వరములాని “స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్” కంపెనీవారు, ఈ తరుణములో మీరు చూపగల ఆదరణకు ఆర్జును. 25 రూపాయల మేల్ ను కొన్నింటి నై నను కొనుటకు సంసిద్ధులము, స్వదేశీభిక్షానము గల ఆచరణ నూరుగురైనను తేరా? ఈ కంపెనీయొక్క వృత్తాంతవివరముగల గ్రంథముగాని, ధరఖాస్తుపాఠము గాని పలయువారు

స్వదేశీ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
(962) కంబీ వ ర ము
అసి వ్రాయవలెను.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకముయవార కస్తూరిమాత్ర ల విష్ణుదేవనను ప రి కిం పు డు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీతలూ విక్రయించ బడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగా, మలీషియా, గోవా, ఫిజీ, బరెండ్, ఈస్ట్రాళియా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతమును ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “పీకేయిక లోకముయవార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింట నున్న యెడల. మాటికి వైద్యుల సమయమును నిరీక్షించి, ముగిసెట్టుకొనుట కప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, భార్యవారము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు సరేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతము సేవనచే నాశ్చర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో న శీతవిధము లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మూలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసా యందు ఉండును; చూచి తీసికోవలెను.

అనుపాపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రమున్న సీసా తిరిజాల, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసాని తీసివెచ్చుకొని టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-3-0.

12. సీసా లొకసారి రు. 2-12-0.

25. సీసా లొకసారి రు. 5-0-0.

ఇవ సరోగములకు మానక ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతముల దొరకును.

వివరము— శ్రీ సీతాలాభువన వైద్యశాల, మదరాసు.